NIJZ Nacionalni inštitut za javno zdravje

OBVLADOVANJE SLADKORNE BOLEZNI

Ključni podatki za leto 2025

Uredniki:
Jelka Zaletel, Petra Nadrag

Oblikovanje:
Petra Nadrag, Ariana Cetin, Eva Filippini

Slikovni prikazi:
Tadej Prezelj, Mojca Simončič

Izdajatelj:
Nacionalni inštitut za javno zdravje, Trubarjeva cesta 2, 1000 Ljubljana

Elektronska izdaja.

Spletni naslov: http://www.nijz.si/

Kraj in leto izida:
Ljubljana, 2026

ISSN 2738-4535

Zaščita dokumenta

© 2026 NIJZ Uporaba in objava podatkov, v celoti ali deloma, dovoljena le z navedbo vira.

POVZETEK

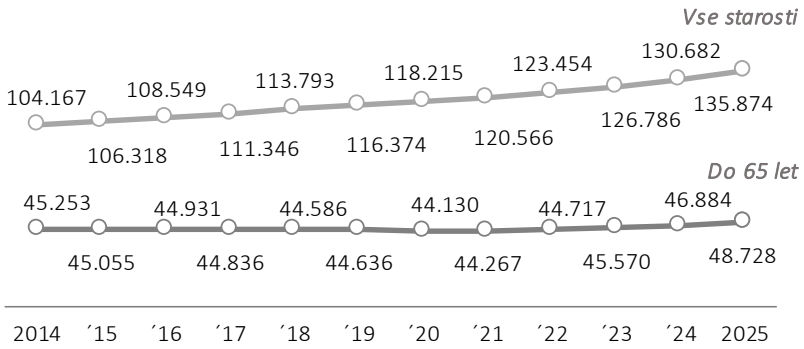
Število oseb z znano sladkorno boleznijo je bilo v Sloveniji za leto 2025 ocenjeno na 159.800, kar je 6.100 več kot leta 2024, 20.700 več kot leta 2020 in 51.000 več kot leta 2010.

Natančneje lahko na letni ravni spremljamo tiste osebe, ki prejemajo zdravila iz skupine ATC A10, ki so se do leta 2021 uporabljala skoraj izključno za zdravljenje sladkorne bolezni. Zaradi širitve indikacij za zdravila iz skupin agonistov receptorjev GLP-1 (A10BJ) in zaviralcev SGLT2 (A10BK) ter njihove dejanske uporabe v klinični praksi je bilo treba prilagoditi metodologijo ocenjevanja števila oseb, ki zdravila iz skupine ATC A10 prejemajo izključno za zdravljenje sladkorne bolezni (Pomen uporabe zdravil iz skupine ATC A10 pri osebah brez sladkorne bolezni za izračun kazalnikov za spremljanje obvladovanja sladkorne bolezni v Sloveniji).

Ocenjujemo, da se je zaradi sladkorne bolezni v letu 2025 z zdravili zdravilo 135.874 oseb, kar je 5.192 (4 %) več kot v letu 2024 in 43.434 oseb (47 %) več kot v letu 2010. Med njimi je 74.564 moških (54,9 %) in 61.310 žensk (45,1 %). Na novo je v letu 2025 pričelo prejemati zdravila iz skupine ATC A10 za namen zdravljenja sladkorne bolezni 14.076 oseb, kar je 1.032 (7,9 %) več kot v letu 2024. Med novimi prejemniki je več moških.

V letu 2025 smo prvič pripravili izračun nekaterih ključnih kazalnikov tudi ločeno za osebe, ki so mlajše od 65 let. Eden od izračunov na primer kaže, da je bilo število oseb, ki se z zdravili zdravijo zaradi sladkorne bolezni od leta 2014 do 2023 skoraj stabilno, v naslednjih letih pa je naraščalo, čeprav manj strmo kot skupno število prejemnikov vseh starosti.

Slika 1: *Prejemniki zdravil iz skupine ATC A10 za namen zdravljenja sladkorne bolezni, v starosti do 65 let in skupno, 2014–2025*

Vir: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept, NIJZ.

Sladkorno bolezen v nosečnosti je imelo v letu 2025 3.617 porodnic, kar je 298 (7,6 %) porodnic manj kot v letu 2024 in 1.686 (87,3 %) porodnic več kot v letu 2013. V letu 2025 je na novo zbolelo 70 otrok oziroma mladostnikov (v letu 2024 69). V šolskem letu 2024/2025 je delež posameznikov z debelostjo med fanti znašal 5,9 % (v 2023/2024 5,9 %, 2022/2023 5,9 %, v 2021/2022 6,4 %). Delež je bil pri deklicah nekoliko manjši. V letu 2024 je bilo v Sloveniji 20,5 % odraslih telesno nedejavnih, kar pomeni, da osebe niso dosegale priporočene ravni zmerne do visoko intenzivne telesne dejavnosti (≥ 150 min/teden), razlike med spoloma so zanemarljive. Pri osebah s sladkorno boleznijo je delež telesno nedejavnih izrazito višji (30,5 %) kot pri osebah brez sladkorne bolezni (19,8 %).

Na letni ravni spremljamo incidenco hospitalizacij zaradi zapletov sladkorne bolezni. Leta 2025 je bilo na 100.000 oseb, starih 15 let in več, ki sladkorno bolezen zdravijo z zdravili, zabeleženih 591,4 novih možganskih kapi, 475,5 miokardnih infarktov, 197,1 amputacij nad gležnjem, 45,0 sprejemov zaradi hipoglikemije, 62,0 zaradi diabetične ketoacidoze in 34,7 zaradi diabetičnega aketotičnega hiperosmolarnega sindroma. Z dializo se je zdravilo 682 oseb s sladkorno boleznijo, 32.635 oseb pa je bilo vključenih v program presejanja za diabetično retinopatijo, kar predstavlja bistveno manjši delež od želenega glede na ocenjeno število vseh oseb s sladkorno boleznijo. Standardizirana stopnja umrljivosti zaradi sladkorne bolezni kot osnovnega vzroka smrti je v letu 2025 znašala 15,3 na 100.000 prebivalcev.

Spremljamo tudi vzorce predpisovanja zdravil. Z metforminom, temeljnim zdravilom za zdravljenje sladkorne bolezni tipa 2, se je v letu 2025 zdravilo 8.066,7 osebe na 10.000 prejemnikov antihiperglikemikov. Sočasno zdravljenje je na 10.000 prejemnikov antihiperglikemikov z antihipertenzivi prejemalo 7.280,1 osebe, z antihiperlipemiki pa 7.120,3 osebe. Izdatki ZZZS za zdravila iz skupine ATC A10, ki po letu 2021 ne odražajo več izključno zdravljenja sladkorne bolezni, saj vključujejo tudi zdravila z razširjenimi indikacijami, so v letu 2025 znašali 80,4 milijona EUR.

Pri zdravljenju sladkorne bolezni imajo pomembno vlogo medicinski pripomočki. Leta 2025 je 251 oseb izmed 1.000 zdravljenih prejelo trakove za merjenje glukoze v krvi, v povprečju 449 trakov na osebo letno. Uporaba se zmanjšuje zaradi uvedbe sodobnejših naprav za neprekinjeno spremljanje glukoze. V letu 2025 so se izdatki ZZZS za medicinske pripomočke za zdravljenje sladkorne bolezni glede na leto 2024 povečali za 20,8 % na 40,6 milijona EUR, medtem ko so se celotni izdatki ZZZS za medicinske pripomočke povečali za 12,6 % na 170,7 milijona EUR. Izdatki ZZZS za medicinske pripomočke za zdravljenje sladkorne bolezni so v letu 2025 predstavljali 23,8 % celotnih izdatkov ZZZS za medicinske pripomočke.

Breme sladkorne bolezni se povečuje. Redno in sistematično zbiranje podatkov in njihova nadgradnja omogočata na podlagi informacij osnovano načrtovanje ukrepov in aktivnosti za boljše obvladovanje sladkorne bolezni v okviru Državnega programa za obvladovanje sladkorne bolezni 2020–2030.

Opis in definicije izračunanih kazalnikov so zajeti v publikaciji Ožji nabor kazalnikov za spremljanje obvladovanja sladkorne bolezni v Sloveniji – Opis in definicije kazalnikov. V publikaciji ob imenu kazalnika navajamo v oklepaju tudi številko, na katero definicijo se posamezni kazalnik nanaša. Vsi predstavljeni podatki v publikaciji so dosegljivi na Podatkovnem portalu NIJZ.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

DRŽAVNI PROGRAM ZA OBVLADOVANJE SLADKORNE BOLEZNI 2020–30

KAZALO:

PREVALENCA, INCIDENCA IN SOCIODEMOGRAFSKE ZNAČILNOSTI OSEB S SLADKORNO BOLEZNIJO 8

Prevalenca sladkorne bolezni – anketni podatki 8
Prevalenca sladkorne bolezni – registrski podatki 9
Število novih primerov sladkorne bolezni (vse starosti) 11
Število novih primerov sladkorne bolezni (do 65 let) 12
Število novih primerov sladkorne bolezni med otroci in mladostniki 13
Doseganje ciljnih vrednosti zdravljenja glikemije med otroci in mladostniki 14
Sladkorna bolezen v nosečnosti 15
Sladkorna bolezen v povezavi s starostjo, spolom in izobrazbo 16

DEJAVNIKI TVEGANJA PRI OTROCIH IN MLADOSTNIKIH, PREVENTIVNE OBRAVNAVE V AMBULANTAH DRUŽINSKE MEDICINE 17

Debelost v splošni populaciji 17
Čezmerna telesna masa in debelosti pri otrocih in mladostnikih 18
Telesna dejavnost v splošni populaciji 19
Osebe s tveganjem za pojav sladkorne bolezni tipa 2 20
Preventivna obravnava v ambulantah družinske medicine 21

AKUTNI IN KRONIČNI ZAPLETI 22

Hospitalizacije zaradi sladkorne bolezni (15 let in več) 22
Hospitalizacije zaradi sladkorne bolezni (od 15 do 65 let) 23
Možganska kap (15 let in več) 24
Možganska kap (od 15 do 65 let) 25
Miokardni infarkt (15 let in več) 26
Miokardni infarkt (od 15 do 65 let) 27
Amputacija noge nad gležnjem (15 let in več) 28
Amputacija noge nad gležnjem (od 15 do 65 let) 29
Hipoglikemije (15 let in več) 30
Hipoglikemije (od 15 do 65 let) 31
Diabetična ketoacidoza (15 let in več) 32
Diabetična ketoacidoza (od 15 do 65 let) 33
Diabetični aketotični hiperosmolarni sindrom (15 let in več) 34
Diabetični aketotični hiperosmolarni sindrom (od 15 do 65 let) 35

SLADKORNA BOLEZEN, DIALIZE IN TRANSPLANTACIJE 36

Sladkorna bolezen in zdravljenje z dializo 36

ZDRAVLJENJE Z DIALIZO IN SLADKORNA BOLEZEN 37
TRANSPLANTACIJA LEDVIC ALI LEDVIC IN TREBUŠNE SLINAVKE 38

UMRLJIVOST 39

UMRLJIVOST 39

ZDRAVILA 40

ZDRAVILA ZA SLADKORNO BOLEZEN 40
ZDRAVLJENJE Z METFORMINOM 41
ZDRAVLJENJE Z ANTIHIPERGLIKEMIKI IN ANTIHIPERTENZIVI 42
ZDRAVLJENJE Z ANTIHIPERGLIKEMIKI IN ANTIHIPERLIPEMIKI 43
IZDATKI ZA ZDRAVILA ZA ZDRAVLJENJE SLADKORNE BOLEZNI 44

MEDICINSKI PRIPOMOČKI 45

UPORABA DIAGNOSTIČNIH TRAKOV ZA MERILNIK GLUKOZE V KRVI 45
UPORABA DIAGNOSTIČNIH TRAKOV ZA MERILNIK GLUKOZE V KRVI - ŠTEVILO NA OSEBO 46
UPORABA SENZORJA ZA KONTINUIRANO MERJENJE GLUKOZE PRI OTROCIH IN MLADOSTNIKIH 47
UPORABA SENZORJA ZA KONTINUIRANO MERJENJE GLUKOZE MED ODRASLIMI OSEBAMI S SLADKORNO BOLEZNIJO 48
ZDRAVLJENJE Z INZULINSKO ČRPALKO PRI OTROCIH IN MLADOSTNIKIH 49
ZDRAVLJENJE Z INZULINSKO ČRPALKO MED ODRASLIMI OSEBAMI S SLADKORNO BOLEZNIJO 50
IZDATKI ZA MEDICINSKE PRIPOMOČKE PRI SLADKORNI BOLEZNI 51

ZDRAVSTVENI SISTEM 52

DIABETOLOŠKE AMBULANTE 52

DIABETIČNA RETINOPATIJA 53

PRESEJANJE ZA DIABETIČNO RETINOPATIJO 53

"Sladkorna bolezen ne izbira!"

Razlaga krajšav in druga pojasnila

ATC	Anatomsko-terapevtsko-kemična klasifikacija zdravil
%	odstotek
mio	milijon
OE	območna enota ZZZS
OZZ	obvezno zdravstveno zavarovanje
preb.	prebivalci Slovenije
SB	sladkorna bolezen
antihiperglikemiki	zdravila, ki po ATC klasifikaciji sodijo v skupino A10
EHIS	Nacionalna raziskava o zdravju in zdravstvenem varstvu
CINDI	Nacionalna raziskava – Z zdravjem povezan vedenjski slog
SloFIT	športnovzgojni karton
EPS	evropska standardna populacija
SSU	standardizirana stopnja umrljivosti
FINDRISK	test tveganja za razvoj sladkorne bolezni
HbA1c	laboratorijska preiskava, ki meri povprečno koncentracijo krvnega sladkorja
MKB-10-AM	avstralska modifikacija desete revizije Mednarodne klasifikacije bolezni in sorodnih zdravstvenih problemov za statistične namene
VZD	vrste zdravstvene dejavnosti
DMS	diplomirana medicinska sestra
ITM	indeks telesne mase

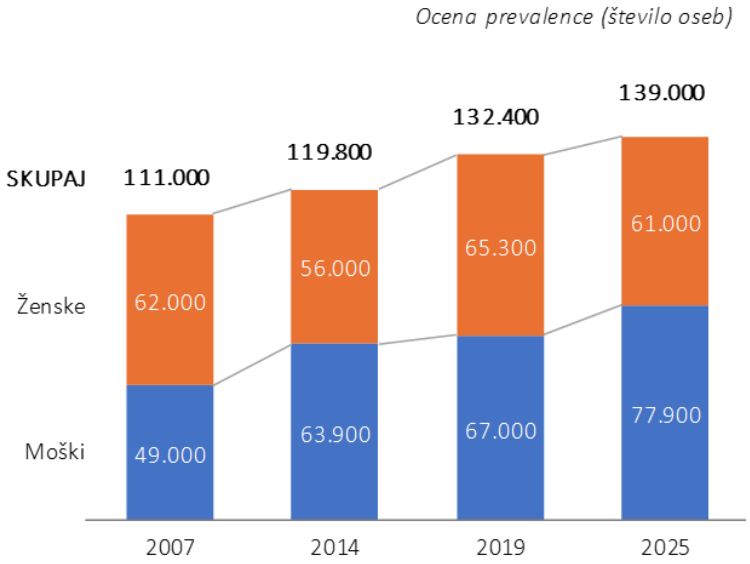
PREVALENCA, INCIDENCA IN SOCIODEMOGRAFSKE ZNAČILNOSTI OSEB S SLADKORNO BOLEZNIJO

Prevalenca sladkorne bolezni – anketni podatki

Prevalenca sladkorne bolezni – anketni podatki EHIS (Kazalnik 1.1.1)
Odstotek prebivalcev Slovenije, ki poročajo, da so v zadnjih 12 mesecih imeli sladkorno bolezen.

Število oseb starih 15 let in več s sladkorno boleznijo v Sloveniji in njihov delež v populaciji ocenjujemo na podlagi anketnih raziskav, ki se izvajajo obdobno. Po zadnji oceni iz leta 2025 (EHIS 2025) je bilo v Sloveniji 7,7 % oziroma 139.000 oseb, ki imajo sladkorno bolezen. V letu 2019 je bilo oseb z ugotovljeno sladkorno boleznijo 132.400 oziroma 7,8 %[1], v letu 2014 119.800 oziroma 6,9 % in v letu 2007 111.000 oziroma 6,4 %.

Slika 2: *Prebivalci, stari 15 let in več, ki imajo sladkorno bolezen, po spolu, Slovenija, 2007, 2014, 2019 in 2025*

Vir: Nacionalna raziskava o zdravju in zdravstvenem varstvu (EHIS), NIJZ.

[1] Vir: Ožji nabor kazalnikov spremljanja obvladovanja sladkorne bolezni v Sloveniji, 2021.

Prevalenca sladkorne bolezni – registrski podatki

Prevalenca sladkorne bolezni – registrski podatki (Kazalnik 1.1.2)

Delež prebivalcev, ki so prejeli zdravila za zniževanje glukoze v koledarskem letu (antihiperglikemiki, ATC podskupina A10) za namen zdravljenja sladkorne bolezni, na 100 prebivalcev.

Na letni ravni spremljamo število oseb, ki so v posameznem koledarskem letu prejele zdravila za zniževanje glukoze. Privzemamo, da jih prejemajo za namen zdravljenje sladkorne bolezni, razen kadar prejemajo izključno zdravila iz skupine agonistov receptorjev GLP-1 (A10BJ) ali zaviralcev SGLT2 (A10BK), ki se uporabljata tudi za zdravljenje drugih bolezni in praviloma nista skupini izbora v začetku zdravljenja sladkorne bolezni. Število teh oseb je bilo v letu 2025 135.874, kar je 5.192 več kot leta 2024, 17.659 več kot leta 2020 in 43.434 več kot leta 2010. Med prejemniki je 74.564 moških in 61.310 žensk.

Slika 3: *Osebe s sladkorno boleznijo, ki prejemajo antihiperglikemike za namen zdravljenja sladkorne bolezni, po spolu in starosti, Slovenija, 2025*

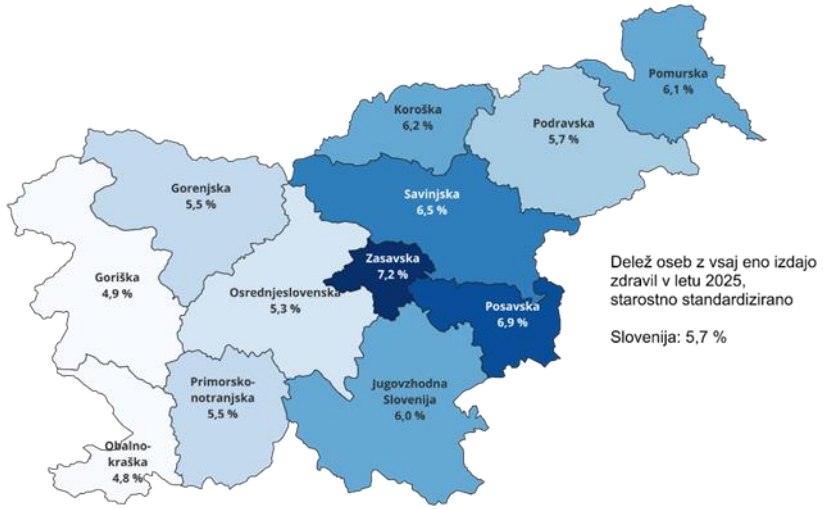
	Število prejemnikov		*% prejemnikov*	
	Moški	Ženske	Moški	Ženske
0-9 let	74	58	0,1	0,1
10-19 let	371	416	0,3	0,4
20-29 let	507	1.487	0,4	1,5
30-39 let	1.222	2.168	0,9	1,8
40-49 let	4.591	2.746	2,7	1,8
50-59 let	12.139	6.523	7,8	4,5
60-69 let	22.952	14.436	16,6	10,0
70-79 let	23.390	19.373	23,6	16,6
80-89 let	8.498	11.814	21,7	18,5
90 let in več	820	2.289	14,7	14,5
SKUPAJ	**74.564**	**61.310**	**88,9**	**69,6**

Vir: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept, NIJZ.

Pri oceni števila vseh oseb s sladkorno boleznijo na podlagi prejemnikov zdravil se uporablja predpostavka, da se približno 15 % oseb zdravi nefarmakološko, kar potrjuje raziskava EHIS 2019. Ob teh predpostavkah je bilo ocenjeno število oseb z diagnosticirano sladkorno boleznijo za leto 2025 159.800 (v 2024: 153.700, v 2021: 141.800, v 2020: 139.100, v 2019: 136.900, v 2010: 108.800). Razlikovanje med tipi sladkorne bolezni na podlagi zbranih podatkov ni možno.

Med prebivalci Slovenije vseh starosti je v letu 2025 starostno standardizirana prevalenčna stopnja znašala 5,7 % (v 2024: 5,6 %, v 2020: 5,3 %, v 2010: 4,8 %). Deleži so se med regijami razlikovali – od 4,8 % v Obalno-kraški regiji do 7,2 % v Zasavski regiji.

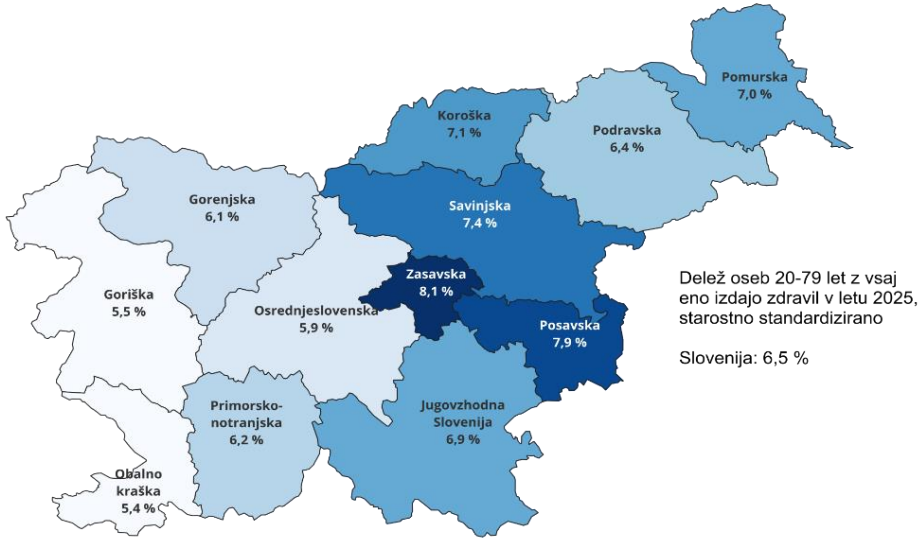
Slika 4a: *Osebe s sladkorno boleznijo, ki prejemajo antihiperglikemike za namen zdravljenja sladkorne bolezni, vse starosti, po statističnih regijah, 2025*

Vir: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept, NIJZ.

Med prebivalci Slovenije, starimi med 20 in 79 let, je bilo v letu 2025 6,5 % (starostno standardizirana prevalenčna stopnja) takšnih, ki so prejeli zdravila za zniževanje ravni glukoze v krvi za namen zdravljenja sladkorne bolezni. Deleži so se med regijami razlikovali – od 5,4 % v Obalno-kraški regiji do 8,1 % v Zasavski regiji.

Slika 5b: *Osebe s sladkorno boleznijo, ki prejemajo antihiperglikemike za namen zdravljenja sladkorne bolezni, starost 20–79 let, po statističnih regijah, 2025*

Vir: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept, NIJZ.

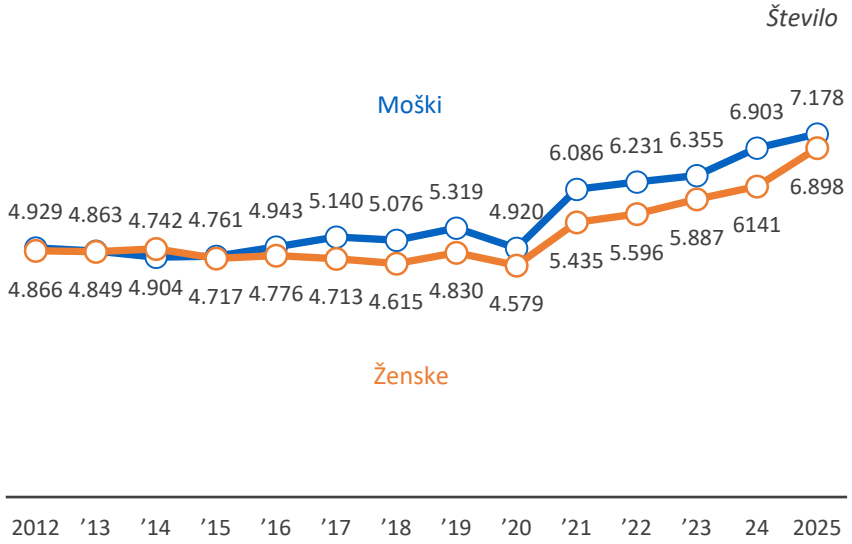
Število novih primerov sladkorne bolezni (vse starosti)

Število novih primerov sladkorne bolezni (Kazalnik 1.1.3a)

Kot nov primer sladkorne bolezni je definirana oseba, ki je v koledarskem letu prejela vsaj en recept za zdravilo za zniževanje glukoze v krvi (antihiperglikemiki – ATC podskupina A10) za namen zdravljenja sladkorne bolezni in ki se ni pojavila v predhodnih 2 letnih zbirkah zdravil na recept.

Na letni ravni spremljamo število oseb, ki so v koledarskem letu na novo prejele zdravila za zniževanje glukoze v krvi (ATC podskupina A10), pri čemer na novo pomeni, da teh zdravil osebe niso prejele v preteklih dveh letih. Zanje privzemamo, da jih jemljejo zaradi sladkorne bolezni, razen v primerih, ko prejemajo le zdravila iz skupine agonistov receptorjev GLP-1 (A10BJ) ali zaviralcev SGLT2 (A10BK), saj se ti skupini uporabljata tudi za zdravljenje drugih bolezni, praviloma pa nista skupini izbora v začetku zdravljenja sladkorne bolezni.

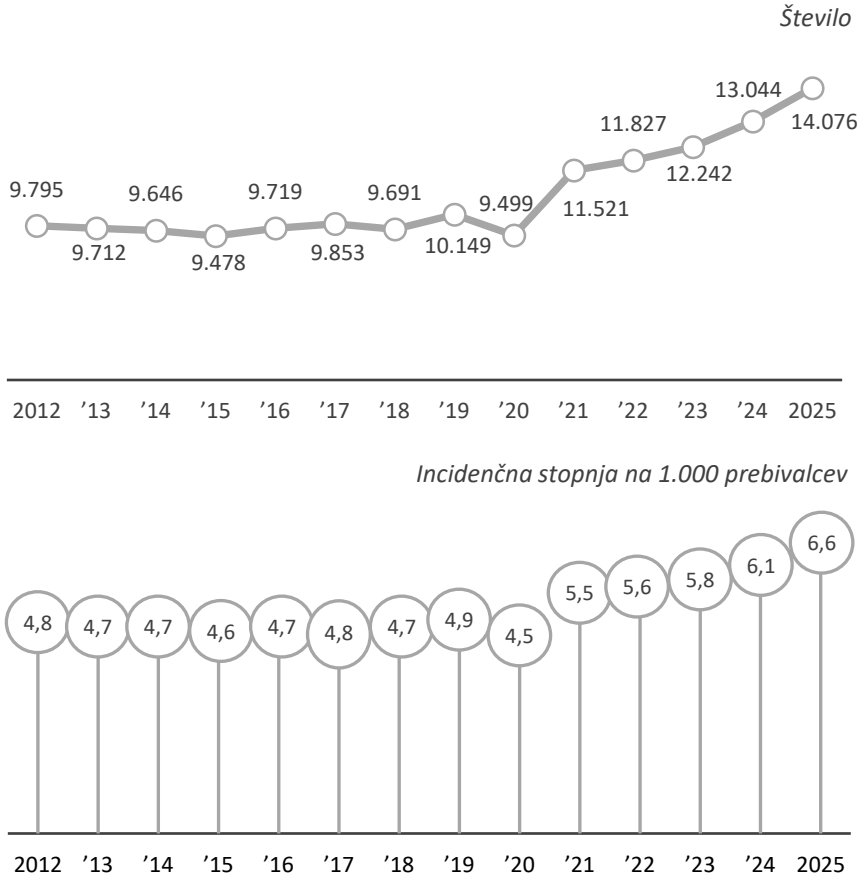
Slika 6a: *Novi prejemniki zdravil za zdravljenje sladkorne bolezni za namen zdravljenja sladkorne bolezni, po spolu, Slovenija, 2012–2025*

Vir: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept, NIJZ.

Leta 2025 je bilo zabeleženih 14.076 novih prejemnikov zdravil za zdravljenje sladkorne bolezni, kar je 1.032 več kot leta 2024, 4.577 več kot leta 2020 in 4.281 več kot leta 2012. Med njimi je bilo 7.178 moških in 6.898 žensk.

Slika 7a: *Novi prejemniki zdravil za zdravljenje sladkorne bolezni za namen zdravljenja sladkorne bolezni, Slovenija, 2012–2025*

Vir: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept, NIJZ.

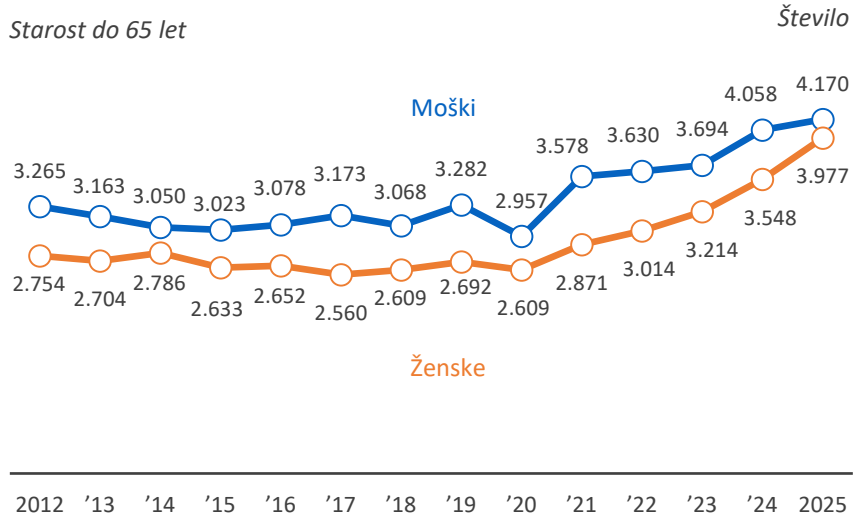
Število novih primerov sladkorne bolezni (do 65 let)

Število novih primerov sladkorne bolezni (Kazalnik 1.1.3b)

Kot nov primer sladkorne bolezni je definirana oseba, ki je v koledarskem letu prejela vsaj en recept za zdravilo za zniževanje glukoze v krvi (antihiperglikemiki – ATC podskupina A10) za namen zdravljenja sladkorne bolezni in ki se ni pojavila v predhodnih 2 letnih zbirkah zdravil na recept. Prikazano je število oseb, ki so mlajše od 65 let.

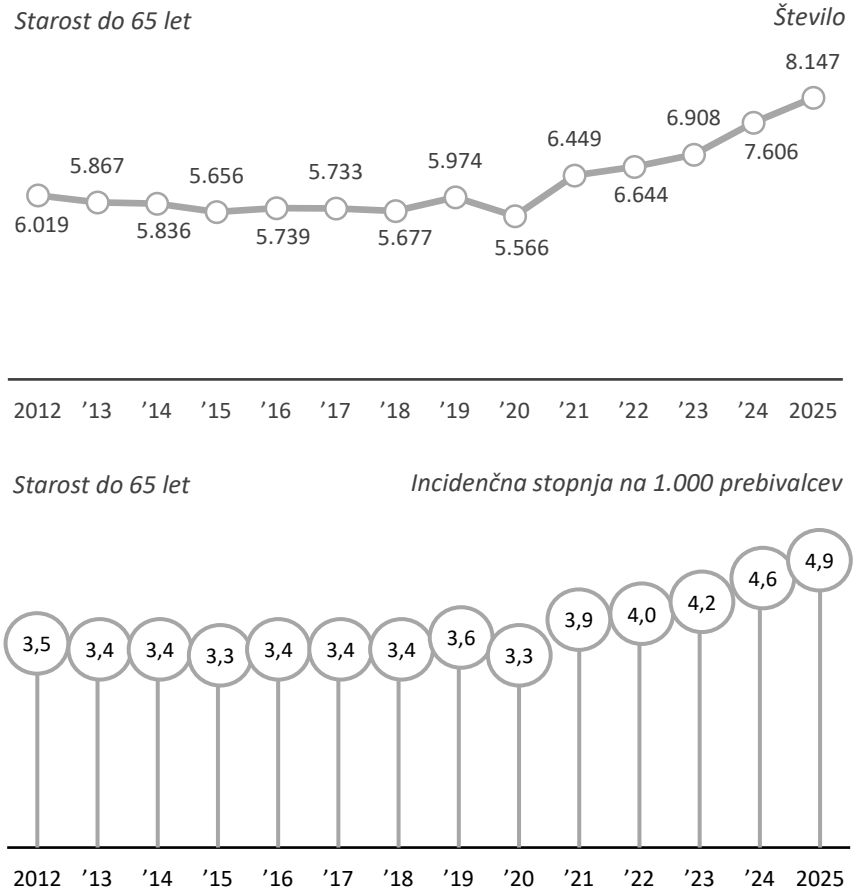
Število oseb, mlajših od 65 let, ki so v letu 2025 prvič prejele vsaj en recept za zdravilo za zniževanje glukoze v krvi, je znašalo 8.147, kar je 541 oseb več kot v letu 2024 in 2.581 več kot v letu 2020. Med njimi je bilo 4.170 moških in 3.977 žensk.

Slika 8b: *Novi prejemniki zdravil za zdravljenje sladkorne bolezni za namen zdravljenja sladkorne bolezni, po spolu, starost do 65 let, Slovenija, 2012–2025*

Vir: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept, NIJZ.

Slika 9b: *Novi prejemniki zdravil za zdravljenje sladkorne bolezni za namen zdravljenja sladkorne bolezni, starost do 65 let, Slovenija, 2012–2025*

Vir: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept, NIJZ.

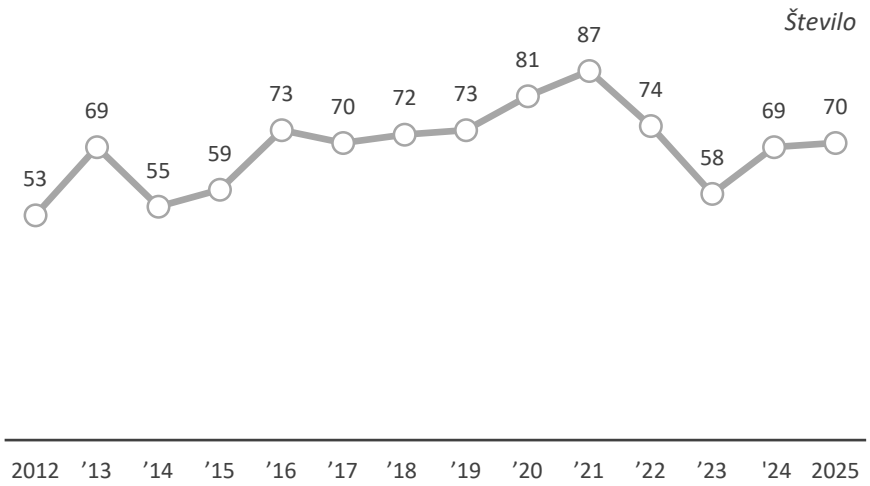
Število novih primerov sladkorne bolezni med otroci in mladostniki

Število novih primerov sladkorne bolezni med otroci in mladostniki (Kazalnik 1.1.4)

Število novih primerov sladkorne bolezni v koledarskem letu (incidenca).

Leta 2025 je na novo zbolelo 70 otrok in mladostnikov, starih do 14 let. Število novih primerov sladkorne bolezni se je v tej starostni skupini ponovno približalo številom, ki so bila zabeležena v obdobju 2016–2019. Incidenčna stopnja sladkorne bolezni med otroki in mladostniki, starimi do 14 let, je znašala 16,1[2] na 100.000 otrok in mladostnikov (izračunano na podlagi večletnega intervala opazovanja).

Slika 10: *Novi primeri sladkorne bolezni med otroci in mladostniki do 14 let, Slovenija, 2012–2025*

Vir: Register SBT1 Republike Slovenije, ISPEK PeK.

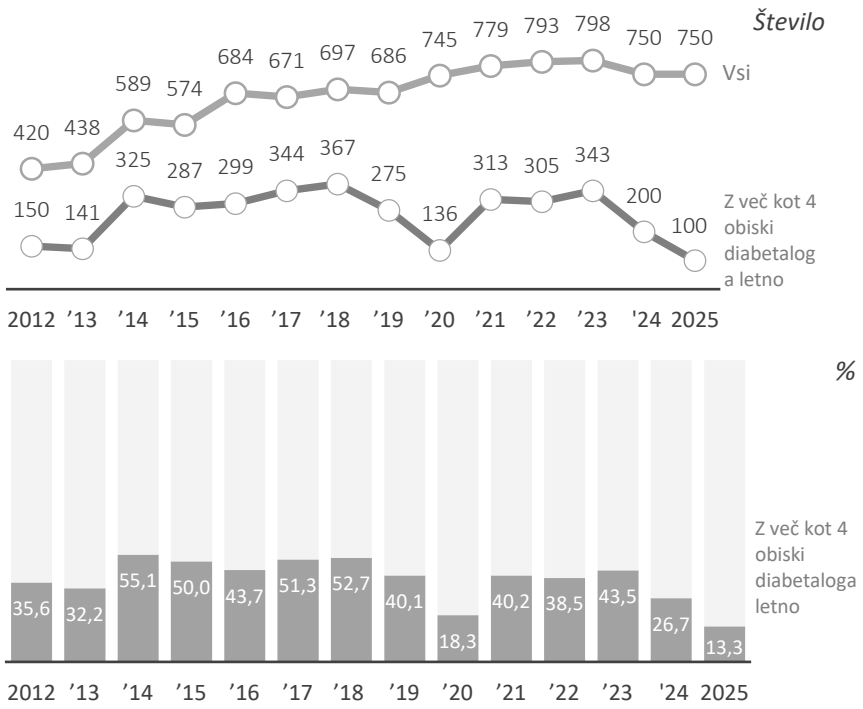
[2] Vir: Ožji nabor kazalnikov spremljanja in obvladovanja sladkorne bolezni v Sloveniji - opis in definicije kazalnikov.

Doseganje ciljnih vrednosti zdravljenja glikemije med otroci in mladostniki

Urejenost sladkorne bolezni med otroci in mladostniki – meritev HbA1c (Kazalnik 1.1.5)
Vrednost HbA1c je izmerjena na standardiziranemu aparatu, vrednosti so v %, zabeležena je mediana mediane otrok in mladostnikov, ki imajo sladkorno bolezen.

Doseganje ciljnih vrednosti zdravljenja glikemije se spremlja z določitvijo glikiranega hemoglobina (HbA1c).

Slika 11: *HbA1c med otroci in mladostniki s sladkorno boleznijo, Slovenija, 2012–2025*

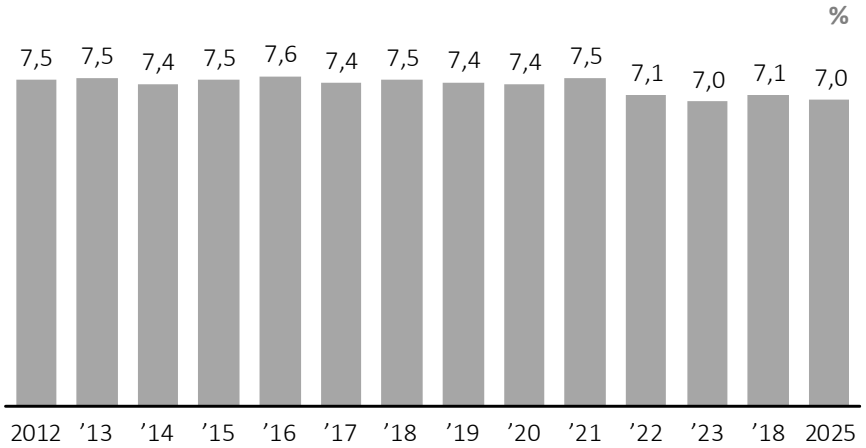

Vir: ISPEK PeK, analiza SWEET.

Ciljna vrednost HbA1c je, ne glede na starost, pod 7 %, tudi pri otrocih in mladostnikih, cilji so lahko individualno prilagojeni.

Med 750 otroki in mladostniki je v letu 2025 mediana vrednosti mediane HbA1c znašala 7,0 %. Od teh jih je 13,3 % imelo več kot štiri obiske pri diabetologu, ki so vključevali tudi določitev HbA1c.

Slika 12: *HbA1c pri otrocih in mladostnikih s sladkorno boleznijo, Slovenija, 2012–2025*

Opomba: V letu 2019 niso vštete meritve HbA1c, ki se opravijo v koloniji, kar bi za 120 otrok pomenilo še 1 dodatno meritev. Podatki za leto 2020 so okrnjeni zaradi preklica poletnega tabora in preklica dveh obdobij telemedicine marec–maj in november–december.

Vir: ISPEK PeK, analiza SWEET.

Sladkorna bolezen v nosečnosti

Sladkorna bolezen v nosečnosti (Kazalnik 1.1.6)

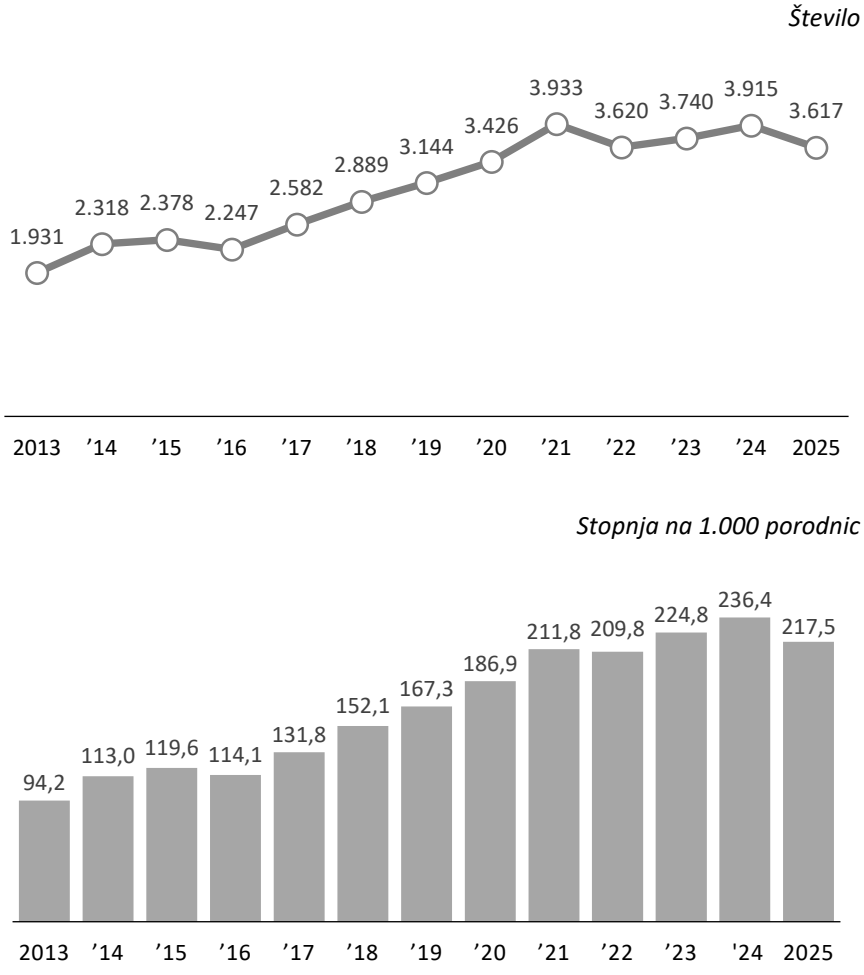
Sladkorna bolezen v nosečnosti (O24.4) na 1.000 porodnic.

Leta 2025 je bilo v Sloveniji 3.617 porodnic s sladkorno boleznijo v nosečnosti, kar je 298 manj kot leta 2024, 316 manj kot leta 2021 in 1.686 več kot leta 2013. Število porodnic s sladkorno boleznijo, izraženo na 1.000 porodnic, je leta 2025 znašalo 217,5, leta 2021 211,8 in leta 2013 94,2.

Strokovne smernice so leta 2011 znižale diagnostične kriterije za opredelitev sladkorne bolezni v nosečnosti.

Slika 13: *Porodnice s sladkorno boleznijo v nosečnosti, Slovenija, 2013–2025*

Vir: Perinatalni informacijski sistem Republike Slovenije, NIJZ.

Sladkorna bolezen v povezavi s starostjo, spolom in izobrazbo

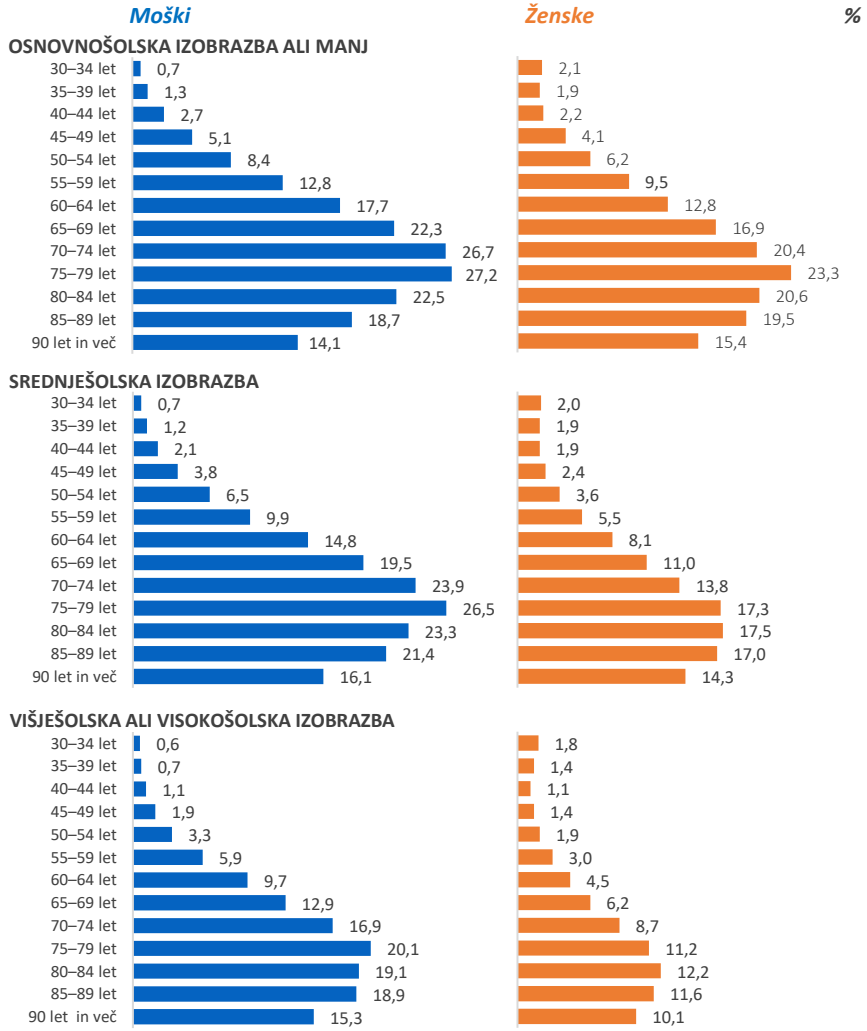
Starostno-specifična prevalenčna stopnje sladkorne bolezni (registrski podatki) po spolu in izobrazbi (Kazalnik 1.1.7)

Delež prebivalcev, ki so prejeli zdravila za zniževanje glukoze v krvi (antihiperglikemike, ATC podskupina A10) za namen zdravljenja sladkorne bolezni v koledarskem letu, na 100 prebivalcev (%), ločeno po izobrazbenih in starostnih skupinah.

Med osebami s sladkorno boleznijo, ki se zdravijo z antihiperglikemiki za namen zdravljenja sladkorne bolezni, je najmanjši delež žensk z višješolsko oziroma visokošolsko izobrazbo.

Slika 14: *Osebe s sladkorno boleznijo, ki jo zdravijo z zdravili, glede na starost, spol in izobrazbo, Slovenija, 2025*

Vir: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept, NIJZ.

DEJAVNIKI TVEGANJA PRI OTROCIH IN MLADOSTNIKIH, PREVENTIVNE OBRAVNAVE V AMBULANTAH DRUŽINSKE MEDICINE

Debelost v splošni populaciji

Debelost, odstotek splošne populacije z ITM ≥ 30 (Kazalnik 1.2.1)

Odstotek splošne populacije z ITM ≥ 30 kg/m^2.

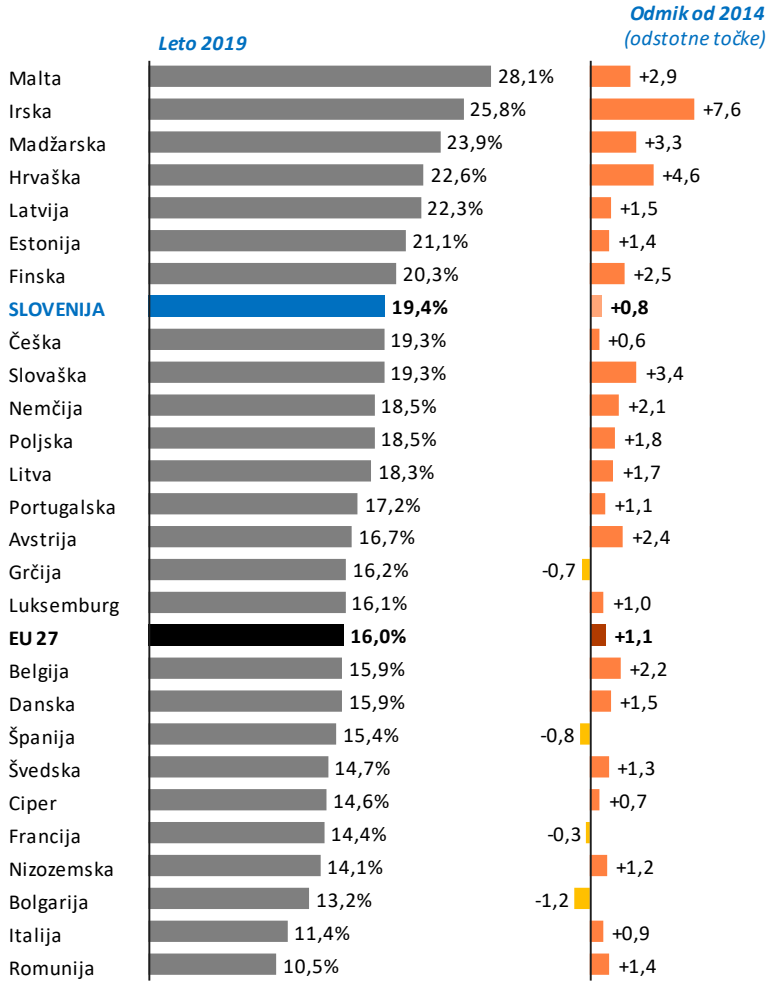
Delež oseb z debelostjo v splošni populaciji v vseh evropskih državah še vedno narašča. Slovenija se je v primerjavi z drugimi evropskimi državami, ki so sodelovale v raziskavi EHIS 2019, glede na leto 2014 pomaknila proti sredini razvrstitve. Delež debelih oseb se je tako približal povprečju Evropske unije, pri čemer je stanje v Sloveniji še vedno ugodnejše od povprečja EU.

Leta 2014 je bila Slovenija glede na delež debelosti v splošni populaciji (18,6 %) na 7. mestu med državami EU, kjer je bil povprečni delež 15,4 %. Po podatkih raziskave EHIS 2019 je delež debelosti v Sloveniji znašal 19,4 %, kar jo uvršča na 10. mesto, medtem ko je povprečje EU znašalo 16,0 %.

Med ženskami je v Sloveniji delež debelosti v letu 2025 znašal 20,2 % (v 2019: 18,0 %, v 2014: 17,4 %), med moškimi pa 24,1 % (v 2019: 20,7 %, v 2014: 21,1 %). Primerjava med državami na podlagi raziskave EHIS 2025 bo vključena v publikacijo naslednje leto.

Slika 15: *Debelost v splošni populaciji, Slovenija in države EU, 2014 in 2019*

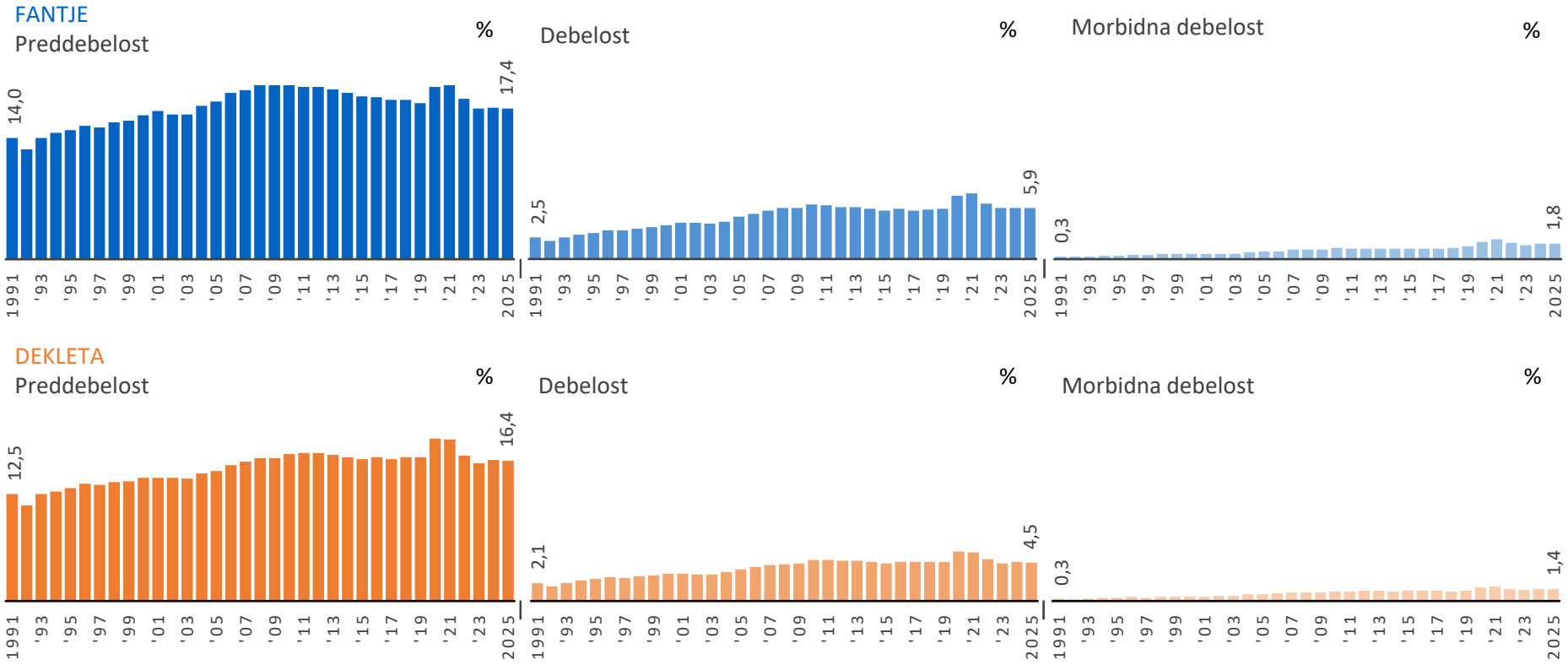
Vir: EUROSTAT, http://ec.europa.eu/eurostat/data/database, 18.10.2022.

Čezmerna telesna masa in debelosti pri otrocih in mladostnikih

Prevalenca čezmerne telesne mase in debelosti pri otrocih in mladostnikih (Kazalnik 1.2.2)
Čezmerna telesna masa in debelost sta opredeljeni z indeksom telesne mase.

Po izrazitem porastu prekomerne prehranjenosti otrok in mladostnikov v šolskih letih 2019/20 in 2020/21 je v naslednjih letih sledil upad. Delež otrok in mladostnikov s prekomerno telesno maso je v šolskem letu 2024/25 padel pod predkoronsko raven. Kljub temu pojavnost morbidne debelosti ostaja bistveno višja kot pred pandemijo covid-19, pri čemer so fantje bolj ogrožena skupina kot dekleta.

Slika 16: *Čezmerna telesna masa in debelost pri otrocih in mladostnikih, Slovenija, 1991–2025*

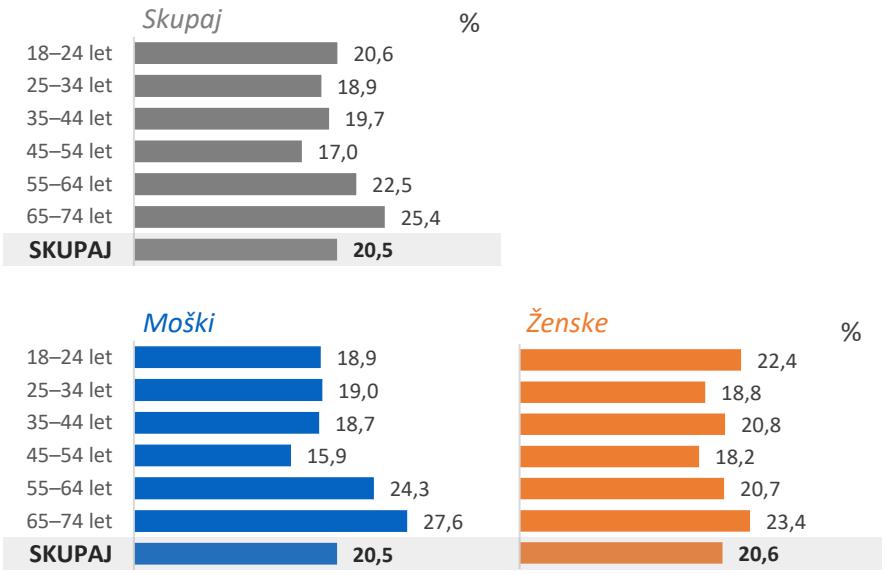
Vir: SLOfit – Športnovzgojni karton, 2025.

Telesna dejavnost v splošni populaciji

Delež telesno nedejavnega prebivalstva (Kazalnik 1.2.3)
Delež prebivalstva, ki ne dosega količine celokupne telesne dejavnosti glede na priporočila Svetovne zdravstvene organizacije.

V letu 2024 je bilo v Sloveniji 20,5 % odraslih telesno nedejavnih, tj. oseb, ki niso dosegale priporočene ravni zmerne do visoko intenzivne telesne dejavnosti (≥ 150 min/teden). Delež se z višanjem starosti povečuje – od 17 % med 45–54-letniki do 25,4 % med 65–74-letniki – medtem ko so razlike med spoloma zanemarljive (moški 20,5 %, ženske 20,6 %).

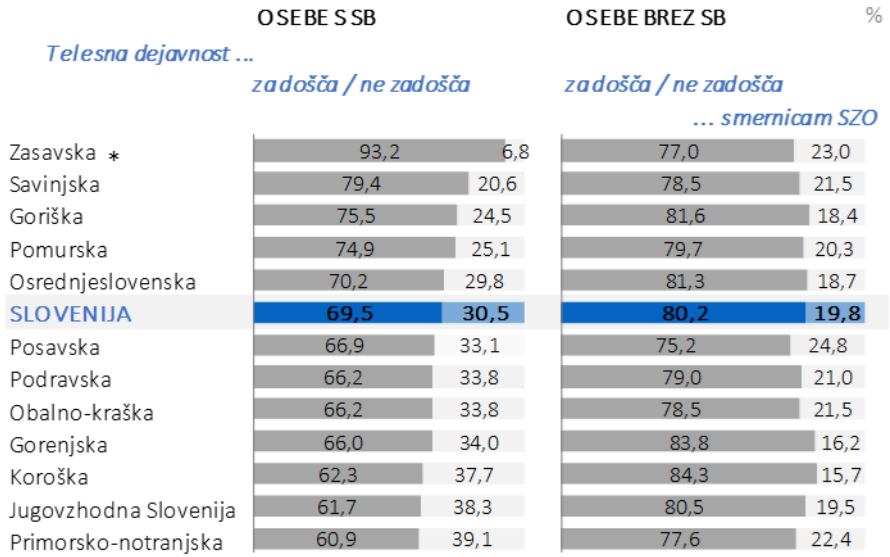
Slika 17: *Nezadostna telesna dejavnost prebivalstva, Slovenija, 2024*

Vir: Nacionalna raziskava – Z zdravjem povezan vedenjski slog (CINDI), NIJZ.

Pri osebah s sladkorno boleznijo je delež telesno nedejavnih izrazito višji (30,5 %) kot pri osebah brez sladkorne bolezni (19,8 %). Največ telesno nedejavnih oseb s sladkorno boleznijo je bilo v Primorsko-notranjski (39,1 %), Jugovzhodni Sloveniji (38,3 %) in Koroški (37,7 %), manj v Savinjski regiji (20,6 %). Podatki za Zasavje so zaradi premajhnega števila zajetih oseb v anketo nezanesljivi.

Slika 18: *Nezadostna telesna dejavnost, po statističnih regijah, Slovenija, 2024*

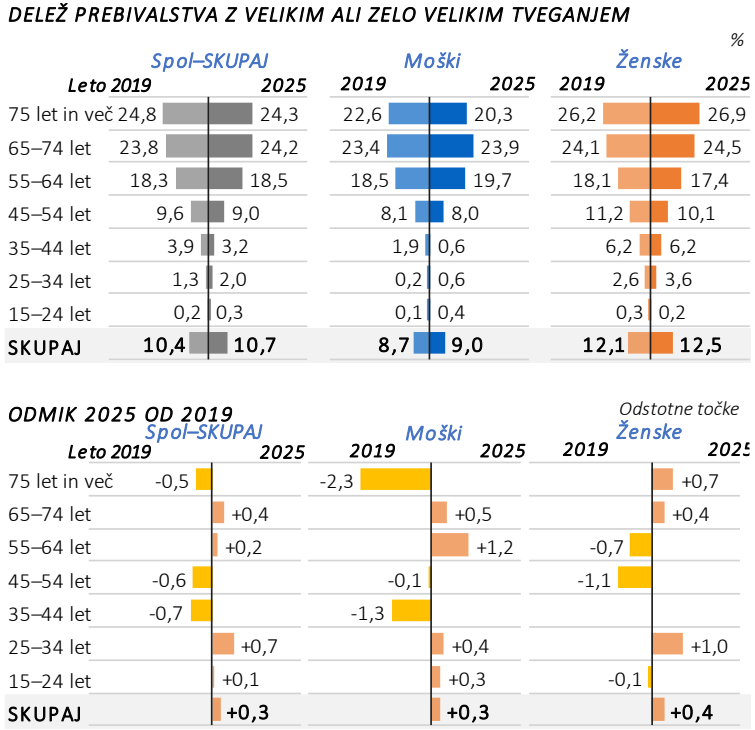
Vir: Nacionalna raziskava – Z zdravjem povezan vedenjski slog (CINDI), NIJZ.

Osebe s tveganjem za pojav sladkorne bolezni tipa 2

Delež prebivalstva z velikim ali zelo velikim tveganjem za nastop sladkorne bolezni tipa 2 v prihodnjih 10 letih FINDRISK (Kazalnik 1.2.4)

Ocenjena prevalenca velikega tveganja. Delež prebivalstva z velikim ali zelo velikim tveganjem za sladkorno bolezen v prihodnjih 10 letih (po modelu FINDRISK).

Slika 19: *Veliko ali zelo veliko tveganje za pojav sladkorne bolezni tipa 2 v prihodnjih 10 letih, Slovenija, 2019 in 2025*

Vir: Nacionalna raziskava o zdravju in zdravstvenem varstvu (EHIS),NIJZ.

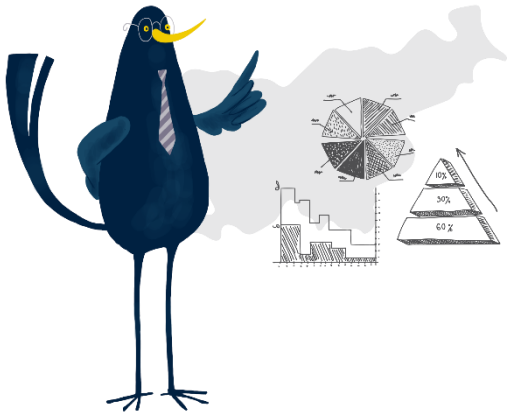
Med letoma 2019 in 2025 ni prišlo do bistvenih sprememb v ocenjeni prevalenci tveganja za sladkorno bolezen tipa 2.

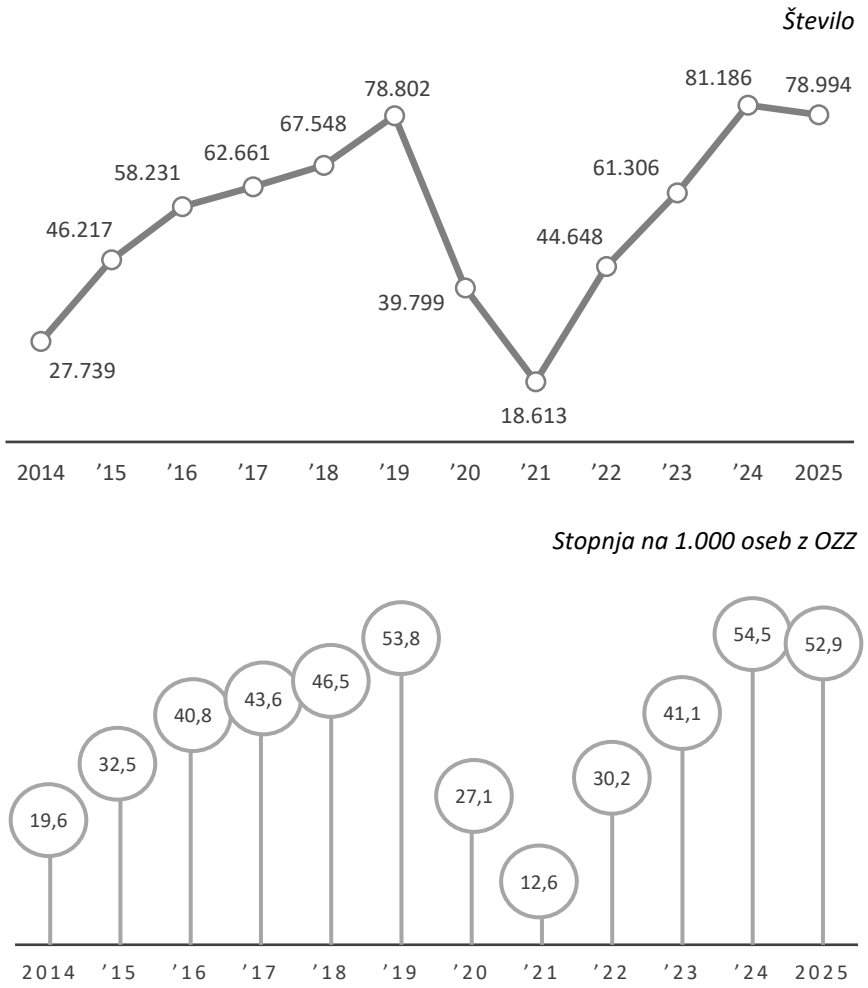
Preventivna obravnava v ambulantah družinske medicine

Preventivna obravnava v ambulantah družinske medicine (Kazalnik 1.2.5)
Število opravljenih storitev preventivne obravnave s presejanjem in svetovanjem – ogroženost za kronične nenalezljive bolezni (K0121) v ambulantah družinske medicine na 1.000 oseb z obveznim zdravstvenim zavarovanjem.

V letu 2025 je bilo v timih družinske medicine opravljenih 78.994 preventivnih pregledov, ki so vključevali tudi presejanje za sladkorno bolezen tipa 2 ter za mejno bazalno glikemijo in moteno toleranco za glukozo, ter ustrezno svetovanje. To predstavlja 2.192 manj pregledov kot v letu 2024.

Slika 20: *Preventivne obravnave v ambulantah družinske medicine – ogroženost za kronične nenalezljive bolezni, Slovenija, 2014–2025*

Vir: Izdatki zdravstvenih storitev, ZZZS.

AKUTNI IN KRONIČNI ZAPLETI

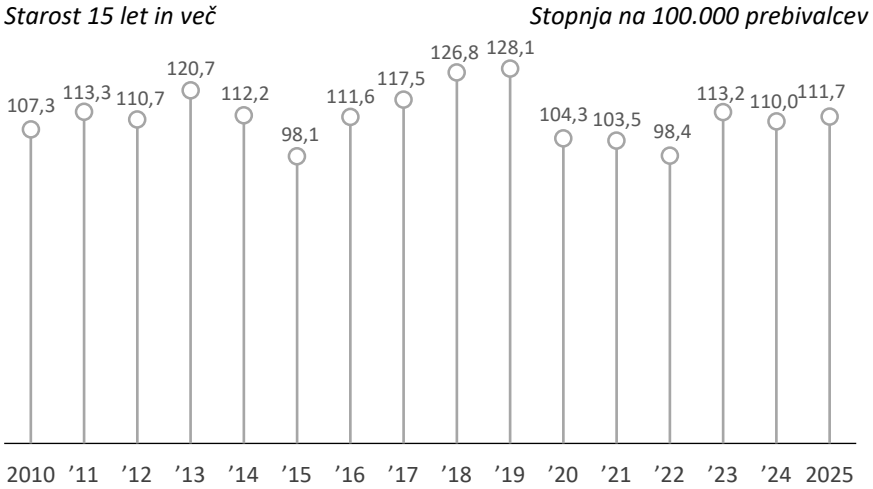
Hospitalizacije zaradi sladkorne bolezni (15 let in več)

Stopnja hospitalizacij zaradi sladkorne bolezni pri osebah, starih 15 let in več (Kazalnik 2.3.1a)

Stopnja hospitalizacij (odpustov) zaradi sladkorne bolezni (glavna odpustna diagnoza ena od diagnoz MKB-10-AM:E10-E14) pri osebah, starih 15 let ali več.

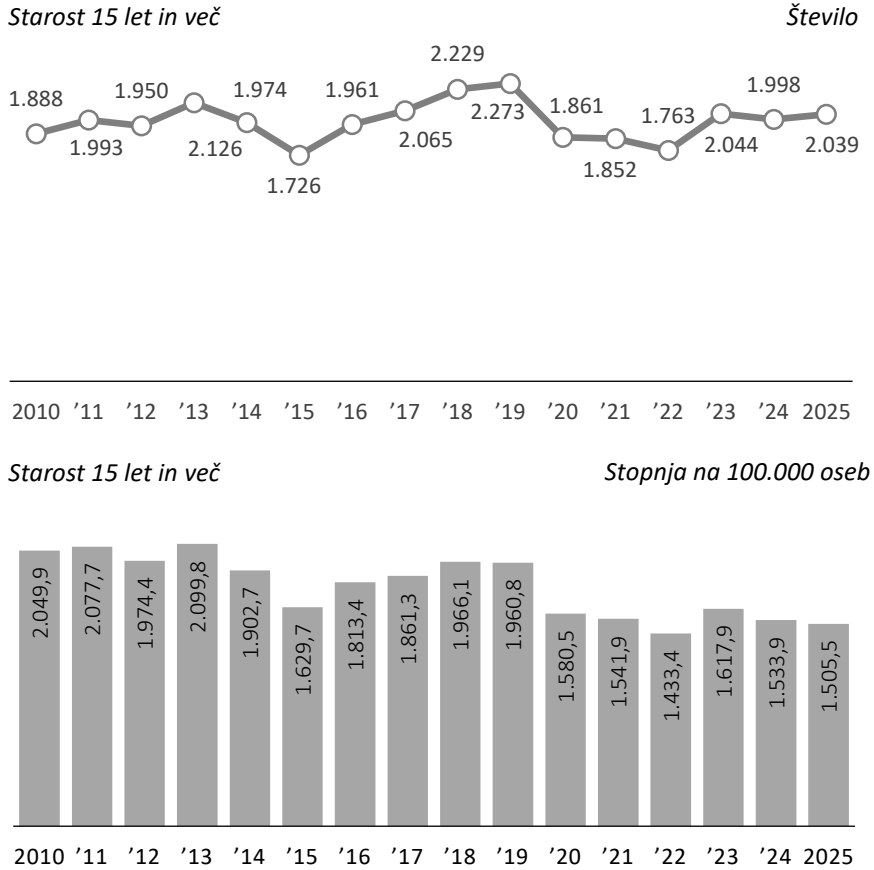
V letu 2025 je bilo 2.039 hospitalizacij z glavno diagnozo »sladkorna bolezen« pri osebah, starih 15 let in več, kar je 41 več kot v letu 2024. To pomeni 111,7 hospitalizacije na 100.000 prebivalcev Slovenije (v 2020: 104,3; v 2014: 112,2; v 2010: 107,3) oziroma 1.505,5 hospitalizacije na 100.000 oseb, starih 15 let in več, ki prejemajo zdravila za sladkorno bolezen (v 2020: 1.580,5; v 2014: 1.902,7; v 2010: 2.049,5).

Slika 21a: *Hospitalizacije zaradi sladkorne bolezni na 100.000 prebivalcev, starih 15 let in več, Slovenija, 2010–2025*

Vir: Spremljanje bolnišničnih obravnav (SBO): Bolnišnična obravnava istega tipa (BOIT), NIJZ in Prebivalstvo, SURS.

Slika 22a: *Hospitalizacije zaradi sladkorne bolezni in stopnja hospitalizacij zaradi sladkorne bolezni na 100.000 oseb, ki prejemajo antihiperglikemike za namen zdravljenja sladkorne bolezni, starih 15 let in več, Slovenija, 2010–2025*

Vir: Spremljanje bolnišničnih obravnav (SBO): Bolnišnična obravnava istega tipa (BOIT), NIJZ in Evidenca porabe zdravil izdanih na recept, NIJZ.

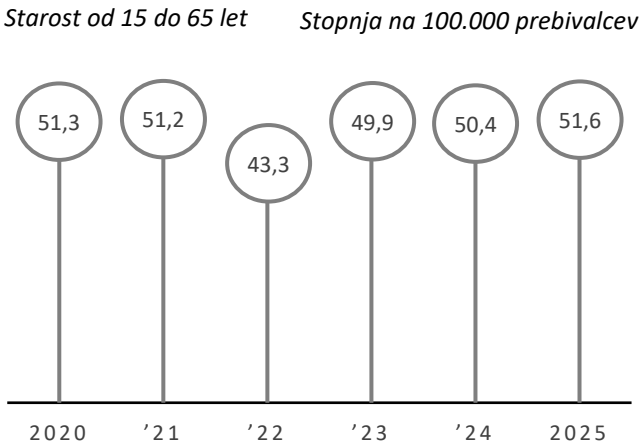
Hospitalizacije zaradi sladkorne bolezni (od 15 do 65 let)

Stopnja hospitalizacij zaradi sladkorne bolezni pri osebah, starih od 15 let do 65 let (Kazalnik 2.3.1b)

Stopnja hospitalizacij (odpustov) zaradi sladkorne bolezni (glavna odpustna diagnoza ena od diagnoz MKB-10-AM:E10-E14) pri osebah, starih od 15 do 65 let.

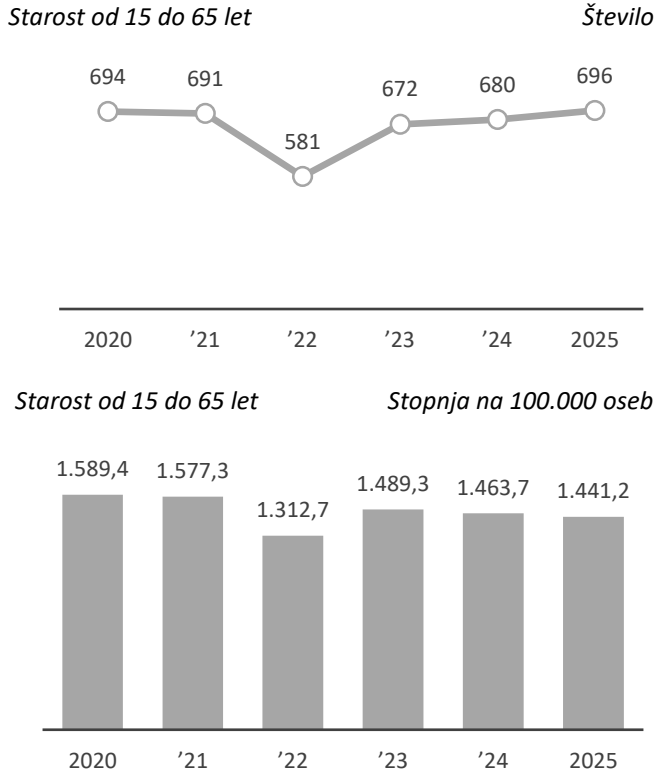
V letu 2025 je bilo 696 hospitalizacij z glavno diagnozo »sladkorna bolezen« pri osebah, starih od 15 do 65 let, kar je 16 hospitalizacij več kot v letu 2024. To predstavlja 51,6 hospitalizacije na 100.000 prebivalcev Slovenije, starih od 15 do 65 let oziroma 1.441,2 hospitalizacije na 100.000 oseb, starih od 15 do 65 let, ki prejemajo zdravila za sladkorno bolezen.

Slika 23b: *Hospitalizacije zaradi sladkorne bolezni na 100.000 prebivalcev, starih od 15 do 65 let, Slovenija, 2020–2025*

Vir: Spremljanje bolnišničnih obravnav (SBO): Bolnišnična obravnava istega tipa (BOIT), NIJZ in Prebivalstvo, SURS.

Slika 24b: *Hospitalizacije zaradi sladkorne bolezni in stopnja hospitalizacij zaradi sladkorne bolezni na 100.000 oseb, ki prejemajo antihiperglikemike za namen zdravljenja sladkorne bolezni, starih od 15 do 65 let, Slovenija, 2020–2025*

Vir: Spremljanje bolnišničnih obravnav (SBO): Bolnišnična obravnava istega tipa (BOIT), NIJZ in Evidenca porabe zdravil izdanih na recept, NIJZ.

Možganska kap (15 let in več)

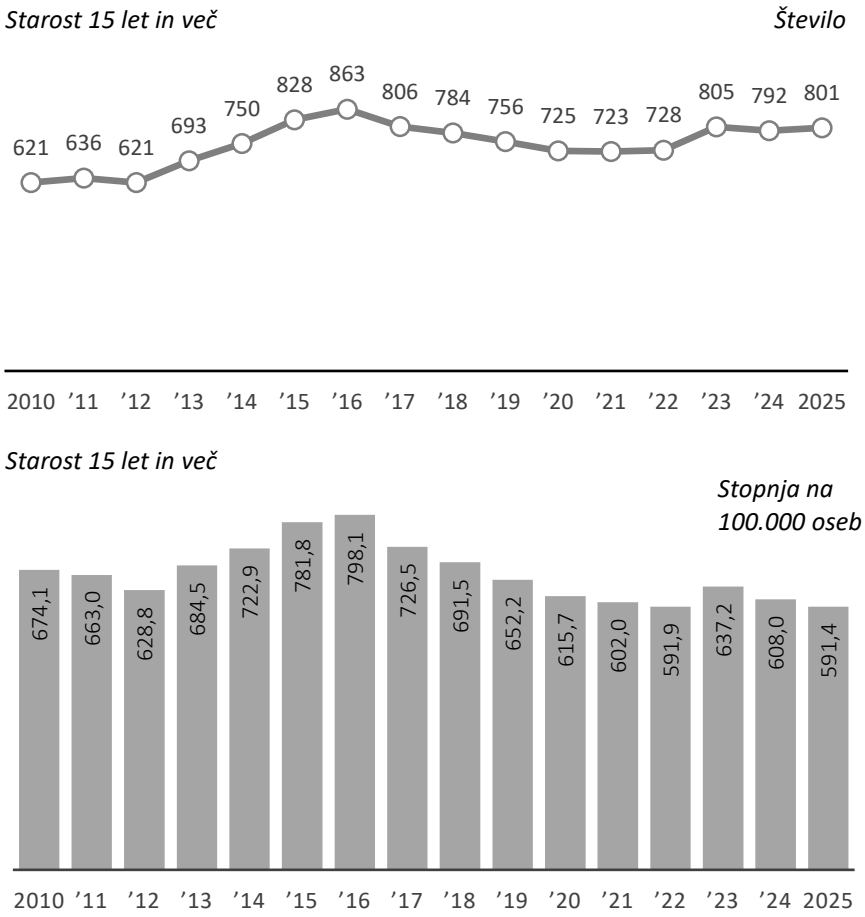
Letna incidenca možganske kapi pri osebah s sladkorno boleznijo na 100.000 oseb s sladkorno boleznijo (Kazalnik 1.3.1a)

Število in letna incidenca novih primerov možganske kapi (ishemične ali hemoragične), ki so zahtevale hospitalizacijo, na 100.000 oseb s sladkorno boleznijo, starih 15 let ali več, zdravljenih z antihiperglikemiki za namen zdravljenja sladkorne bolezni, v opazovanem koledarskem letu.

V letu 2025 je bilo 801 hospitalizacij zaradi možganske kapi (ishemične ali hemoragične) pri osebah, starih 15 let in več, ki sladkorno bolezen zdravijo z zdravili, kar je 9 več kot v letu 2024 (51 več kot v letu 2014 in 180 več kot v 2010). To pomeni 591,4 hospitalizacije zaradi možganske kapi na 100.000 oseb, starih 15 let in več, ki sladkorno bolezen zdravijo z zdravili (v 2020: 615,7; v 2014: 722,9; v 2010: 674,1).

"Aktiven za svoje zdravje, odgovoren do sebe in drugih."

Slika 25a: *Novi primeri možganske kapi, ki so zahtevali hospitalizacijo, pri osebah s sladkorno boleznijo, ter stopnja novih primerov možganske kapi na 100.000 oseb, ki prejemajo antihiperglikemike za namen zdravljenja sladkorne bolezni, starih 15 let in več, Slovenija, 2010–2025*

Vir: Spremljanje bolnišničnih obravnav (SBO): Bolnišnična obravnava istega tipa (BOIT), NIJZ in Evidenca porabe zdravil izdanih na recept, NIJZ.

Možganska kap (od 15 do 65 let)

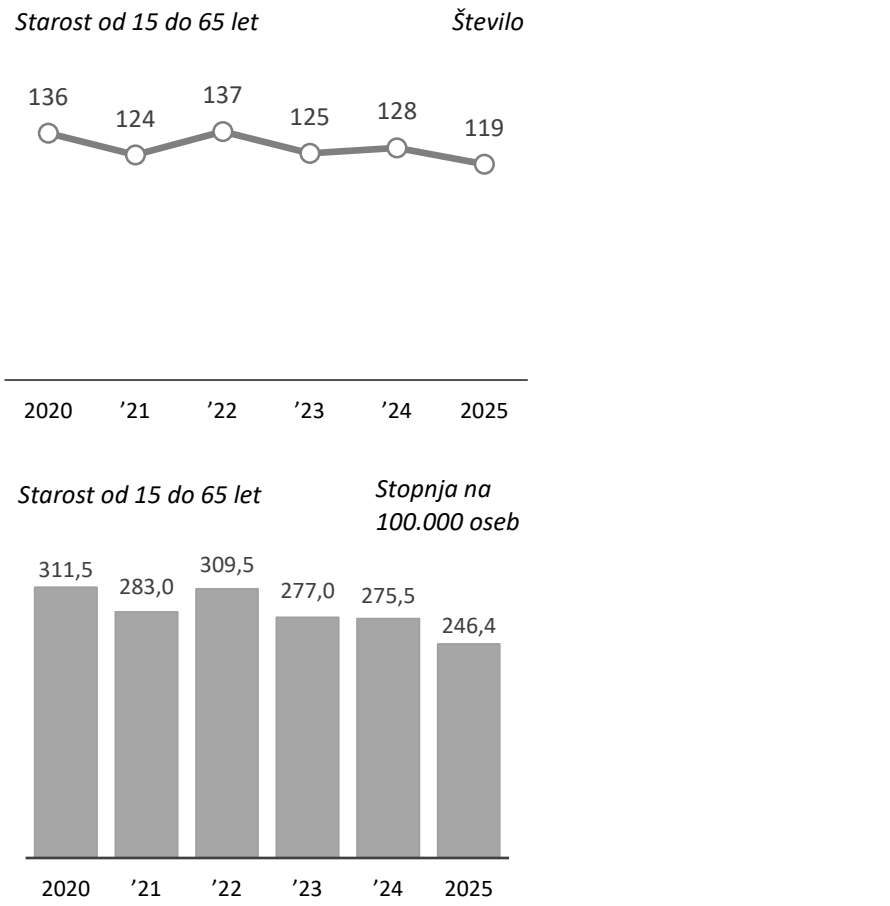
Letna incidenca možganske kapi pri osebah s sladkorno boleznijo na 100.000 oseb s sladkorno boleznijo (Kazalnik 1.3.1b)

Število in letna incidenca novih primerov možganske kapi (ishemične ali hemoragične), ki so zahtevale hospitalizacijo, na 100.000 oseb s sladkorno boleznijo, starih od 15 do 65 let, zdravljenih z antihiperglikemiki za namen zdravljenja sladkorne bolezni, v opazovanem koledarskem letu.

V letu 2025 je bilo 119 hospitalizacij zaradi možganske kapi (ishemične ali hemoragične) pri osebah, starih od 15 do 65 let, ki sladkorno bolezen zdravijo z zdravili, kar je 9 manj kot v letu 2024. To pomeni 246,4 hospitalizacije zaradi možganske kapi na 100.000 oseb, starih od 15 do 65 let, ki sladkorno bolezen zdravijo z zdravili.

"Aktiven za svoje zdravje, odgovoren do sebe in drugih."

Slika 26b: *Novi primeri možganske kapi, ki so zahtevali hospitalizacijo, pri osebah s sladkorno boleznijo, ter stopnja novih primerov možganske kapi na 100.000 oseb, ki prejemajo antihiperglikemike za namen zdravljenja sladkorne bolezni, starih od 15 do 65 let, Slovenija, 2020–2025*

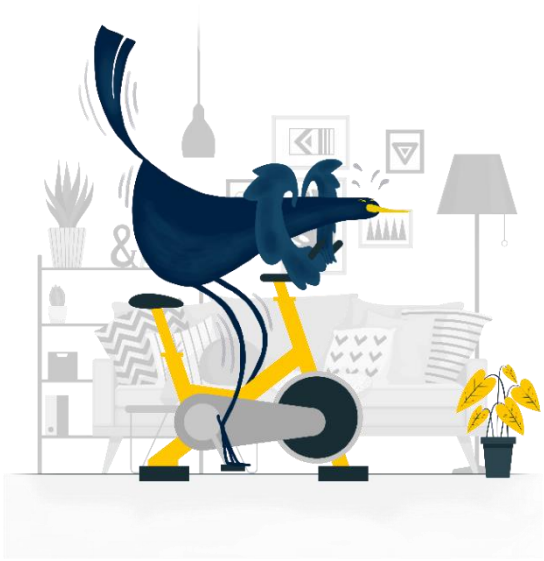
Vir: Spremljanje bolnišničnih obravnav (SBO): Bolnišnična obravnava istega tipa (BOIT), NIJZ in Evidenca porabe zdravil izdanih na recept, NIJZ.

Miokardni infarkt (15 let in več)

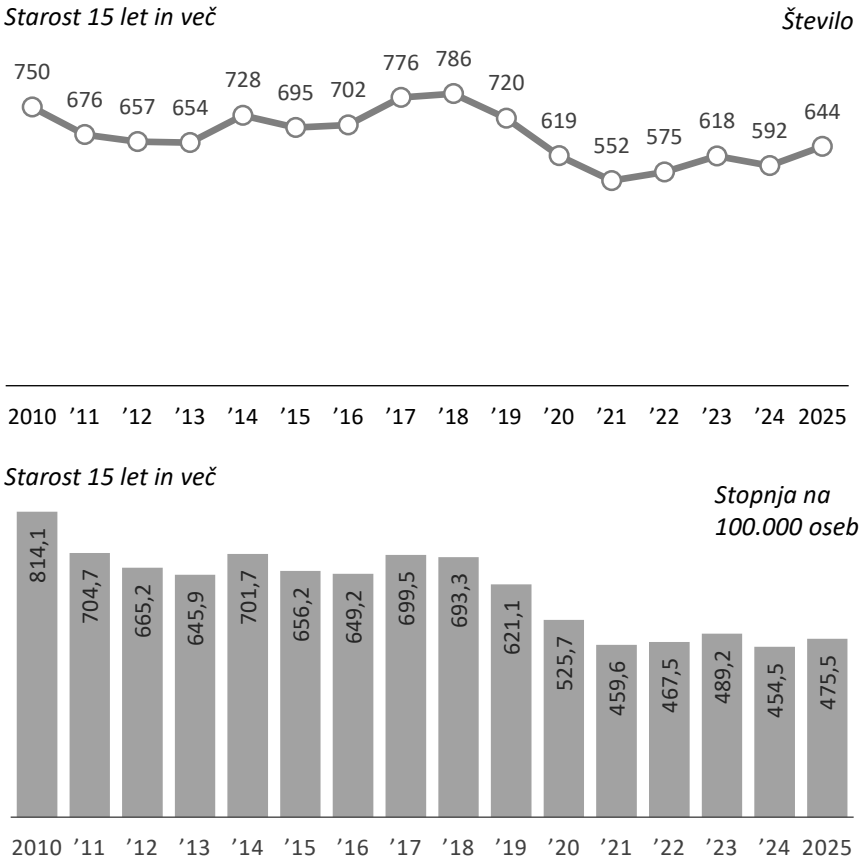
Letna incidenca miokardnega infarkta (vsi tipi) pri osebah s sladkorno boleznijo na 100.000 oseb s sladkorno boleznijo (Kazalnik 1.3.2a)

Število in letna incidenca novih primerov miokardnega infarkta (MI, vsi tipi) pri osebah, ki se zdravijo z antihiperglikemiki za namen zdravljenja sladkorne bolezni, starih 15 let in več, na 100.000 oseb s sladkorno boleznijo, zdravljenih z antihiperglikemiki za namen zdravljenja sladkorne bolezni, v opazovanem koledarskem letu.

V letu 2025 je bilo 644 hospitalizacij zaradi miokardnega infarkta pri osebah, starih 15 let in več, ki sladkorno bolezen zdravijo z zdravili, kar je 25 primerov več kot v letu 2020, 84 manj kot v 2014 in 106 manj kot v 2010. To predstavlja 475,5 hospitalizacije zaradi miokardnega infarkta na 100.000 oseb, starih 15 let in več, ki sladkorno bolezen zdravijo z zdravili (v 2020: 525,7; v 2014: 701,7; v 2010: 814,1).

Slika 27a: *Novi primeri miokardnega infarkta pri osebah s sladkorno boleznijo, ter stopnja novih primerov miokardnega infarkta na 100.000 oseb, ki prejemajo antihiperglikemike za namen zdravljenja sladkorne bolezni, starih 15 let in več, Slovenija, 2010–2025*

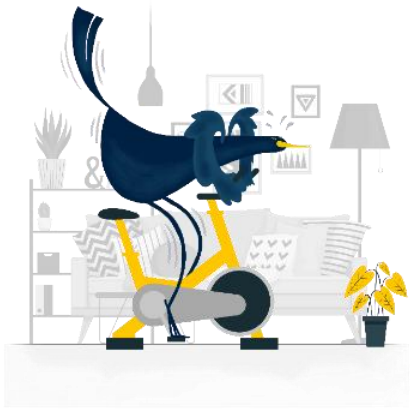
Vir: Spremljanje bolnišničnih obravnav (SBO):Bolnišnična obravnava istega tipa (BOIT), NIJZ in Evidenca porabe zdravil izdanih na recept, NIJZ.

Miokardni infarkt (od 15 do 65 let)

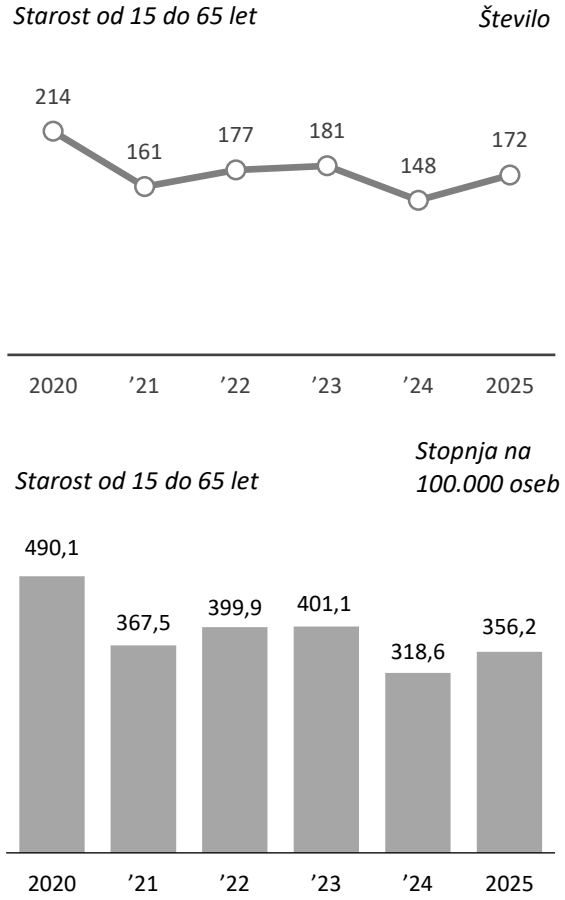
Letna incidenca miokardnega infarkta (vsi tipi) pri osebah starih od 15 do 65 let s sladkorno boleznijo na 100.000 oseb s sladkorno boleznijo (Kazalnik 1.3.2b)

Število in letna incidenca novih primerov miokardnega infarkta (MI, vsi tipi) pri osebah, ki se zdravijo z antihiperglikemiki za namen zdravljenja sladkorne bolezni, starih od 15 do 65 let, na 100.000 oseb s sladkorno boleznijo, zdravljenih z antihiperglikemiki za namen zdravljenja sladkorne bolezni, v opazovanem koledarskem letu.

V letu 2025 je bilo 172 hospitalizacij zaradi miokardnega infarkta pri osebah, starih od 15 do 65 let, ki sladkorno bolezen zdravijo z zdravili, kar je 24 več kot v letu 2024. To pomeni 356,2 hospitalizacije zaradi miokardnega infarkta na 100.000 oseb, starih od 15 do 65 let, ki sladkorno bolezen zdravijo z zdravili.

Slika 28b: *Novi primeri miokardnega infarkta pri osebah s sladkorno boleznijo, ter stopnja novih primerov miokardnega infarkta na 100.000 oseb, ki prejemajo antihiperglikemike za namen zdravljenja sladkorne bolezni, starih od 15 do 65 let, Slovenija, 2020–2025*

Vir: Spremljanje bolnišničnih obravnav (SBO): Bolnišnična obravnava istega tipa (BOIT), NIJZ in Evidenca porabe zdravil izdanih na recept, NIJZ.

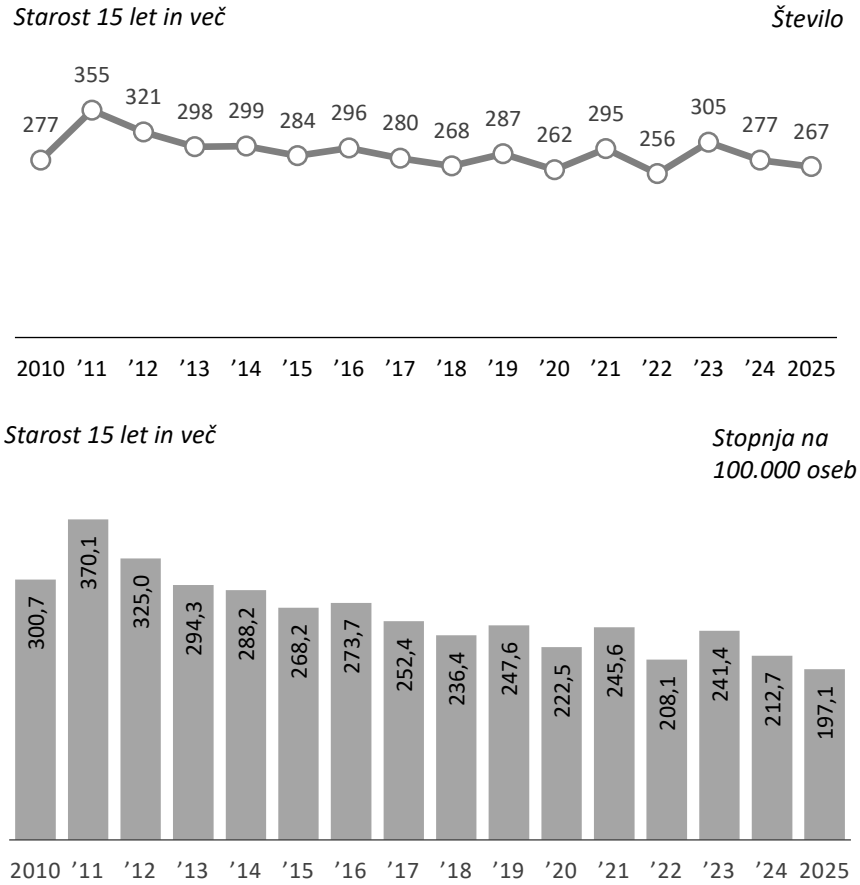
Amputacija noge nad gležnjem (15 let in več)

Letna incidenca amputacije nad gležnjem pri osebah s sladkorno boleznijo na 100.000 oseb s sladkorno boleznijo (visoka amputacija) (Kazalnik 1.3.3a)
Število in letna incidenca amputacij nad gležnjem pri osebah, starih 15 let in več, ki se zdravijo z antihiperglikemiki za namen zdravljenja sladkorne bolezni, na 100.000 oseb s sladkorno boleznijo ki se zdravijo z antihiperglikemiki (visoka amputacija).

V letu 2025 je bilo opravljenih 267 amputacij noge nad gležnjem pri osebah, starih 15 let in več, ki sladkorno boleznijo zdravijo z zdravili, kar je 11 več kot leta 2022, 5 več kot leta 2020 in 32 manj kot leta 2014. To pomeni 197,1 amputacije nad gležnjem na 100.000 oseb, starih 15 let in več, ki sladkorno zdravijo z zdravili, kar je manj kot v letih 2020 (222,5), 2014 (288,2) in 2010 (300,7).

Slika 29a: *Novi primeri amputacij nad gležnjem pri osebah s sladkorno boleznijo, ter stopnja novih primerov amputacij nad gležnjem na 100.000 oseb, ki prejemajo antihiperglikemike za namen zdravljenja sladkorne bolezni, starih 15 let in več, Slovenija, 2010–2025*

Vir: Spremljanje bolnišničnih obravnav (SBO): Bolnišnična obravnava istega tipa (BOIT), NIJZ in Evidenca porabe zdravil izdanih na recept, NIJZ.

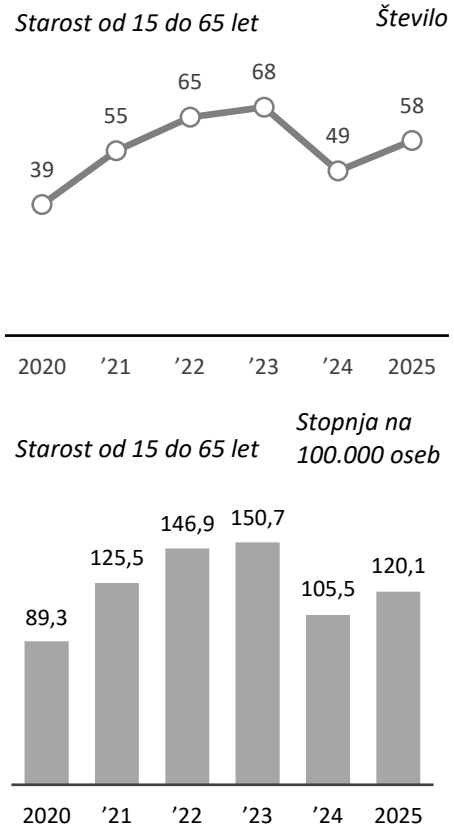
Amputacija noge nad gležnjem (od 15 do 65 let)

Letna incidenca amputacije nad gležnjem pri osebah s sladkorno boleznijo na 100.000 oseb s sladkorno boleznijo (visoka amputacija) (Kazalnik 1.3.3b)
Število in letna incidenca amputacij nad gležnjem pri osebah, starih od 15 do 65 let, ki se zdravijo z antihiperglikemiki za namen zdravljenja sladkorne bolezni, na 100.000 oseb s sladkorno boleznijo ki se zdravijo z antihiperglikemiki (visoka amputacija).

V letu 2025 je bilo opravljenih 58 amputacij noge nad gležnjem pri osebah, starih od 15 do 65 let, ki sladkorno bolezen zdravijo z zdravili, kar je 9 več kot v letu 2024. To pomeni 120,1 amputacije nad gležnjem na 100.000 oseb, starih od 15 do 65 let, ki sladkorno bolezen zdravijo z zdravili.

Slika 30b: *Novi primeri amputacij nad gležnjem pri osebah s sladkorno boleznijo, ter stopnja novih primerov amputacij nad gležnjem na 100.000 oseb, ki prejemajo antihiperglikemike za namen zdravljenja sladkorne bolezni, starih od 15 do 65 let, Slovenija, 2020–2025*

Vir: Spremljanje bolnišničnih obravnav (SBO): Bolnišnična obravnava istega tipa (BOIT), NIJZ in Evidenca porabe zdravil izdanih na recept, NIJZ.

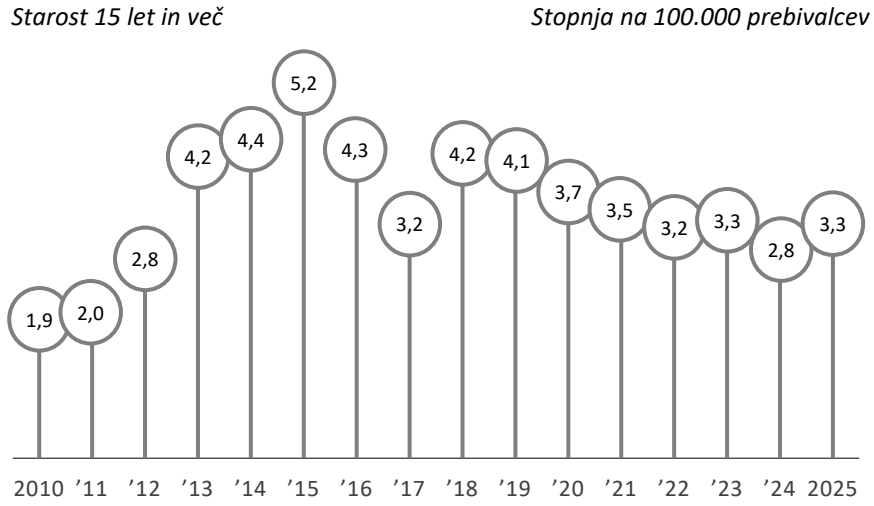
Hipoglikemije (15 let in več)

Stopnja hospitalizacij zaradi hipoglikemije (Kazalnik 1.3.4a)

Stopnja hospitalizacij (odpustov) zaradi hipoglikemije na 100.000 prebivalcev v opazovanem koledarskem letu.

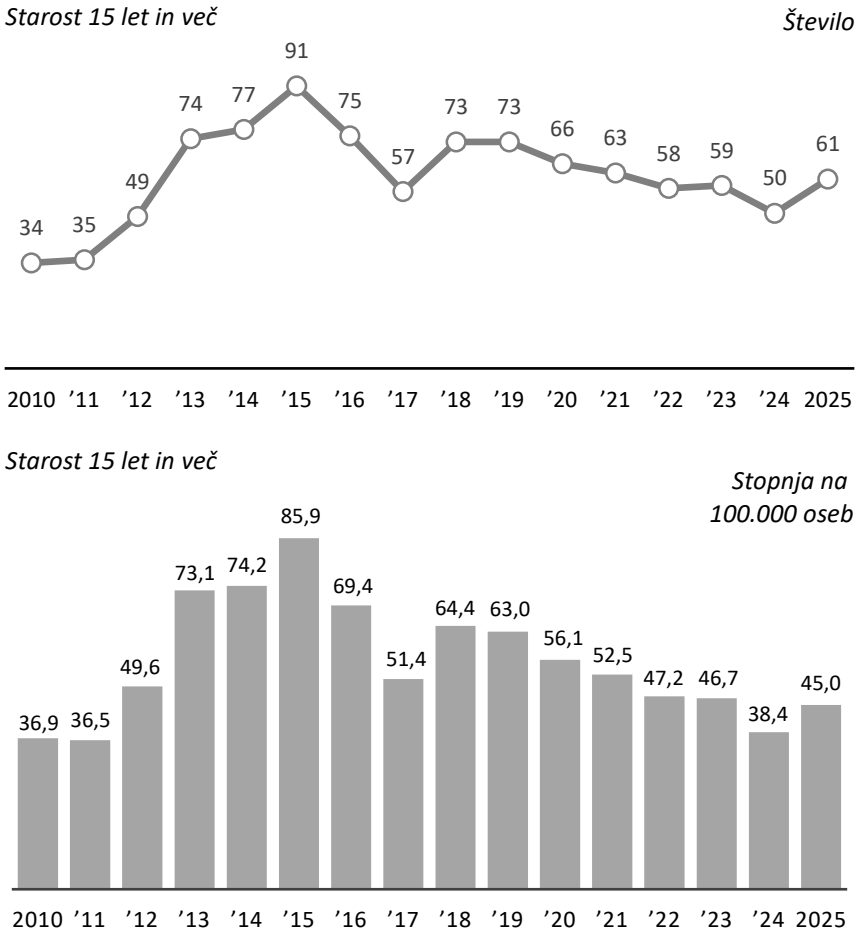
V letu 2025 je bilo 61 hospitalizacij zaradi hipoglikemije med osebami, starimi 15 let in več, ki sladkorno bolezen zdravijo z zdravili, kar je 3 več kot leta 2022, 16 manj kot leta 2014 in 27 več kot leta 2010. To predstavlja 45,0 hospitalizacije zaradi hipoglikemije na 100.000 oseb, starih 15 let in več, ki sladkorno bolezen zdravijo z zdravili (v 2020: 56,1; v 2014: 74,2; v 2010: 36,9) oziroma 3,3 hospitalizacije zaradi hipoglikemije na 100.000 prebivalcev Slovenije, starih 15 let in več (v 2020: 3,7; v 2014: 4,4; v 2010: 1,9).

Slika 31a: *Hospitalizacije zaradi hipoglikemije na 100.000 prebivalcev, starih 15 let in več, Slovenija, 2010–2025*

Vir: Spremljanje bolnišničnih obravnav (SBO): Bolnišnična obravnava istega tipa (BOIT), NIJZ in Prebivalstvo, SURS.

Slika 32a: *Hospitalizacije zaradi hipoglikemije na 100.000 prejemnikov antihiperglikemikov za namen zdravljenja sladkorne bolezni, starih 15 let in več, Slovenija, 2010–2025*

Vir: Spremljanje bolnišničnih obravnav (SBO): Bolnišnična obravnava istega tipa (BOIT) in Evidenca porabe zdravil izdanih na recept, NIJZ.

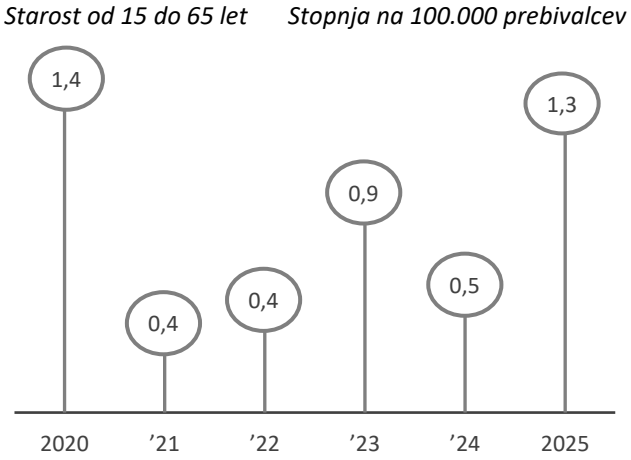
Hipoglikemije (od 15 do 65 let)

Stopnja hospitalizacij zaradi hipoglikemije (Kazalnik 1.3.4b)

Stopnja hospitalizacij (odpustov) zaradi hipoglikemije na 100.000 prebivalcev, starih od 15 do 65 let, v opazovanem koledarskem letu.

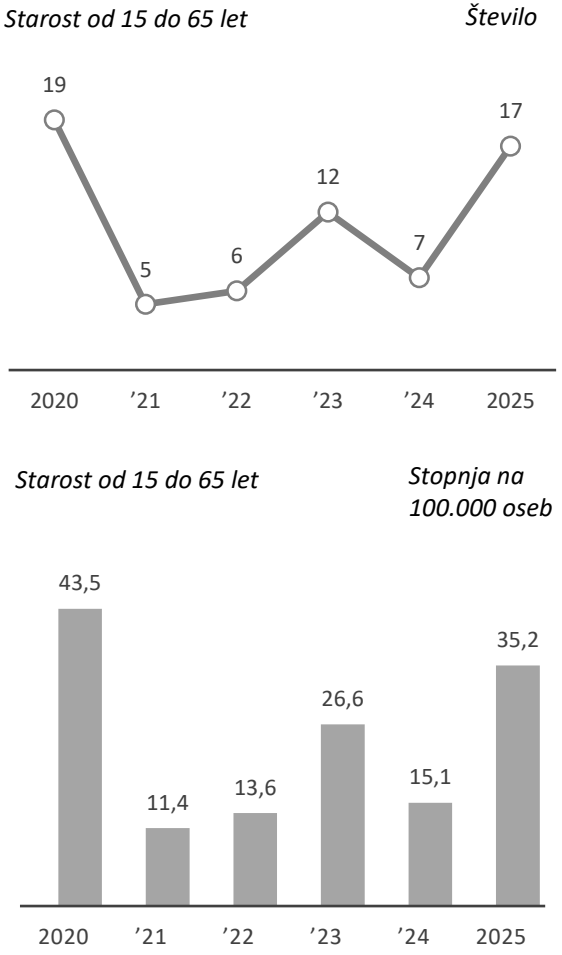
V letu 2025 je bilo 17 hospitalizacij zaradi hipoglikemije pri osebah, starih od 15 do 65 let, ki sladkorno bolezen zdravijo z zdravili, kar je 10 več kot v letu 2024. To pomeni 35,2 hospitalizacije zaradi hipoglikemije na 100.000 oseb, starih od 15 do 65 let, ki sladkorno bolezen zdravijo z zdravili oziroma 1,3 hospitalizacije zaradi hipoglikemije na 100.000 prebivalcev Slovenije, starih od 15 do 65 let.

Slika 33b: *Hospitalizacije zaradi hipoglikemije na 100.000 prebivalcev, starih od 15 do 65 let, Slovenija, 2020–2025*

Vir: Spremljanje bolnišničnih obravnav (SBO): Bolnišnična obravnava istega tipa (BOIT), NIJZ in Prebivalstvo, SURS.

Slika 34b: *Hospitalizacije zaradi hipoglikemije na 100.000 prejemnikov antihiperglikemikov za namen zdravljenja sladkorne bolezni, starih od 15 do 65 let, Slovenija, 2020–2025*

Vir Spremljanje bolnišničnih obravnav (SBO): Bolnišnična obravnava istega tipa (BOIT) in Evidenca porabe zdravil izdanih na recept, NIJZ.

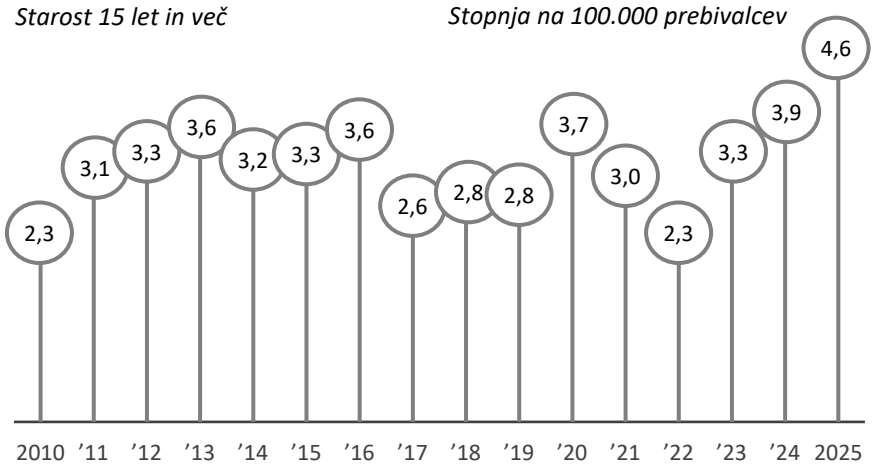
Diabetična ketoacidoza (15 let in več)

Stopnja hospitalizacij zaradi diabetične ketoacidoze (Kazalnik 1.3.5a)

Stopnja hospitalizacij (odpustov) zaradi diabetične ketoacidoze na 100.000 prebivalcev, starih 15 let in več, v opazovanem koledarskem letu.

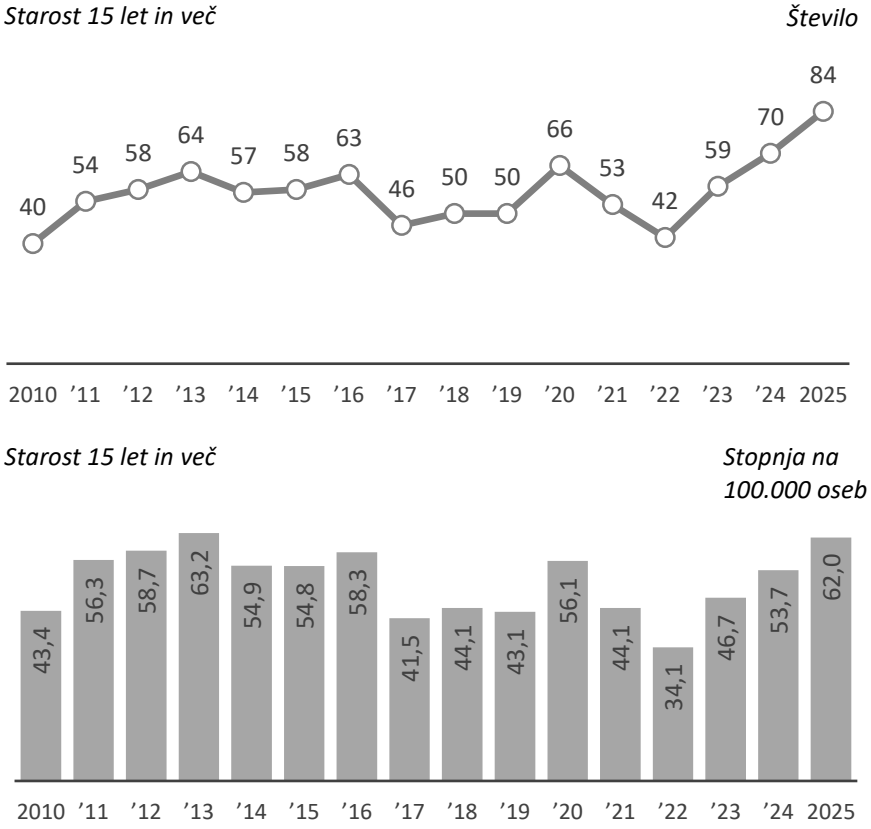
V letu 2025 je bilo 84 hospitalizacij zaradi diabetične ketoacidoze med osebami, starimi 15 let in več, ki sladkorno bolezen zdravijo z zdravili, kar je 42 več kot leta 2022, 18 več kot leta 2020, 27 več kot leta 2014 in 44 več kot leta 2010. To predstavlja 62,0 hospitalizacije zaradi diabetične ketoacidoze na 100.000 oseb, ki sladkorno bolezen zdravijo z zdravili (v 2020: 56,1; v 2014: 54,9; v 2010: 43,4) oziroma 4,6 hospitalizacije zaradi diabetične ketoacidoze na 100.000 prebivalcev Slovenije, starih 15 let in več (v 2020: 3,7; v 2014: 3,2; v 2010: 2,3).

Slika 35a: *Hospitalizacije zaradi diabetične ketoacidoze na 100.000 prebivalcev, starih 15 let in več, Slovenija, 2010–2025*

Vir: Spremljanje bolnišničnih obravnav (SBO): Bolnišnična obravnava istega tipa (BOIT), NIJZ in Prebivalstvo, SURS.

Slika 36a: *Hospitalizacije zaradi diabetične ketoacidoze na 100.000 prejemnikov antihiperglikemikov za namen zdravljenja sladkorne bolezni, starih 15 let in več, Slovenija, 2010–2025*

Vir: Spremljanje bolnišničnih obravnav (SBO): Bolnišnična obravnava istega tipa (BOIT), NIJZ in Evidenca porabe zdravil izdanih na recept, NIJZ.

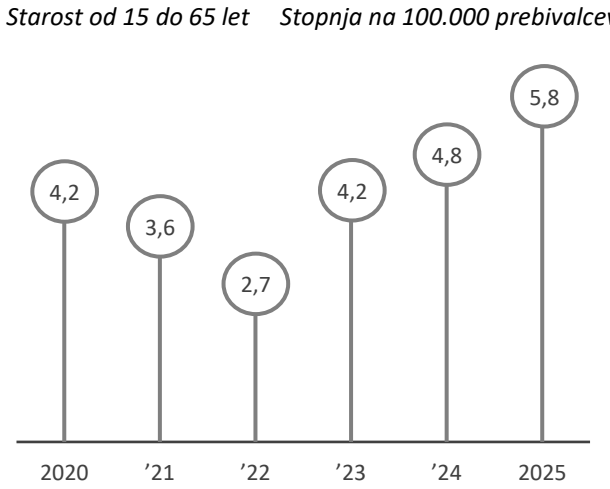
Diabetična ketoacidoza (od 15 do 65 let)

Stopnja hospitalizacij zaradi diabetične ketoacidoze (Kazalnik 1.3.5b)

Stopnja hospitalizacij (odpustov) zaradi diabetične ketoacidoze na 100.000 prebivalcev, starih od 15 do 65 let, v opazovanem koledarskem letu.

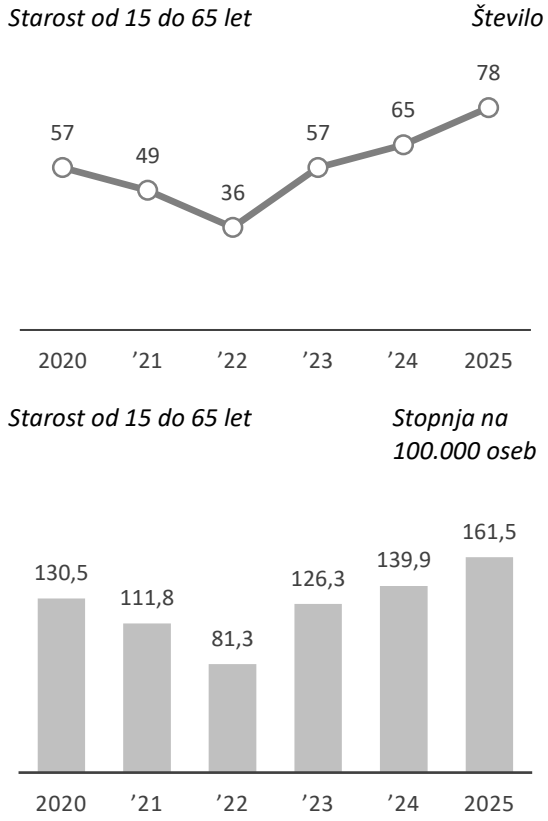
V letu 2025 je bilo 78 hospitalizacij zaradi diabetične ketoacidoze pri osebah, starih od 15 do 65 let, ki sladkorno bolezen zdravijo z zdravili, kar je 13 več kot v letu 2024. To pomeni 161,5 hospitalizacije zaradi diabetične ketoacidoza na 100.000 oseb, starih od 15 do 65 let, ki sladkorno bolezen zdravijo z zdravili oziroma 5,8 hospitalizacije zaradi diabetične ketoacidoze na 100.000 prebivalcev Slovenije, starih od 15 do 65 let.

Slika 37b: *Hospitalizacije zaradi diabetične ketoacidoze na 100.000 prebivalcev, starih od 15 do 65 let, Slovenija, 2020–2025*

Vir: Spremljanje bolnišničnih obravnav (SBO): Bolnišnična obravnava istega tipa (BOIT), NIJZ in Prebivalstvo, SURS.

Slika 38b: *Hospitalizacije zaradi diabetične ketoacidoze na 100.000 prejemnikov antihiperglikemikov za namen zdravljenja sladkorne bolezni, starih od 15 do 65 let, Slovenija, 2020–2025*

Vir: Spremljanje bolnišničnih obravnav (SBO): Bolnišnična obravnava istega tipa (BOIT), NIJZ in Evidenca porabe zdravil izdanih na recept, NIJZ.

.

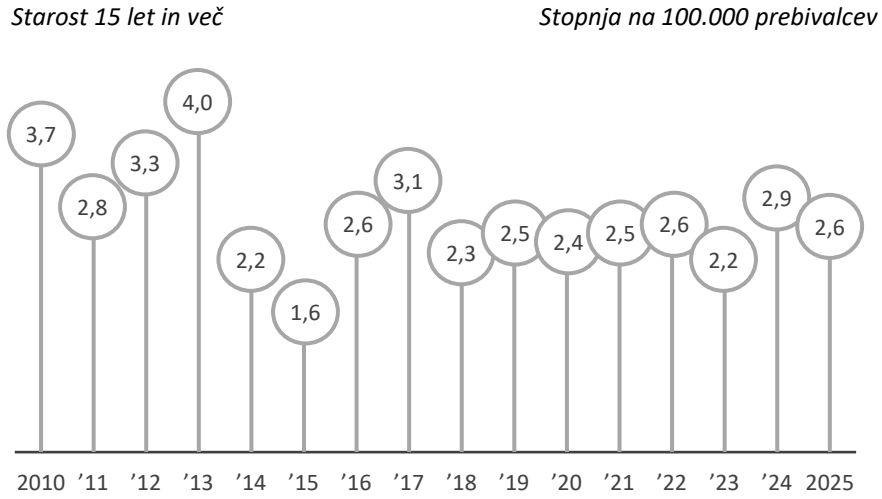
Diabetični aketotični hiperosmolarni sindrom (15 let in več)

Stopnja hospitalizacij zaradi diabetičnega aketotičnega hiperosmolarnega sindroma (Kazalnik 1.3.6a)

Stopnja hospitalizacij (odpustov) zaradi diabetičnega aketotičnega hiperosmolarnega sindroma na 100.000 prebivalcev, starih 15 let in več, v opazovanem letu.

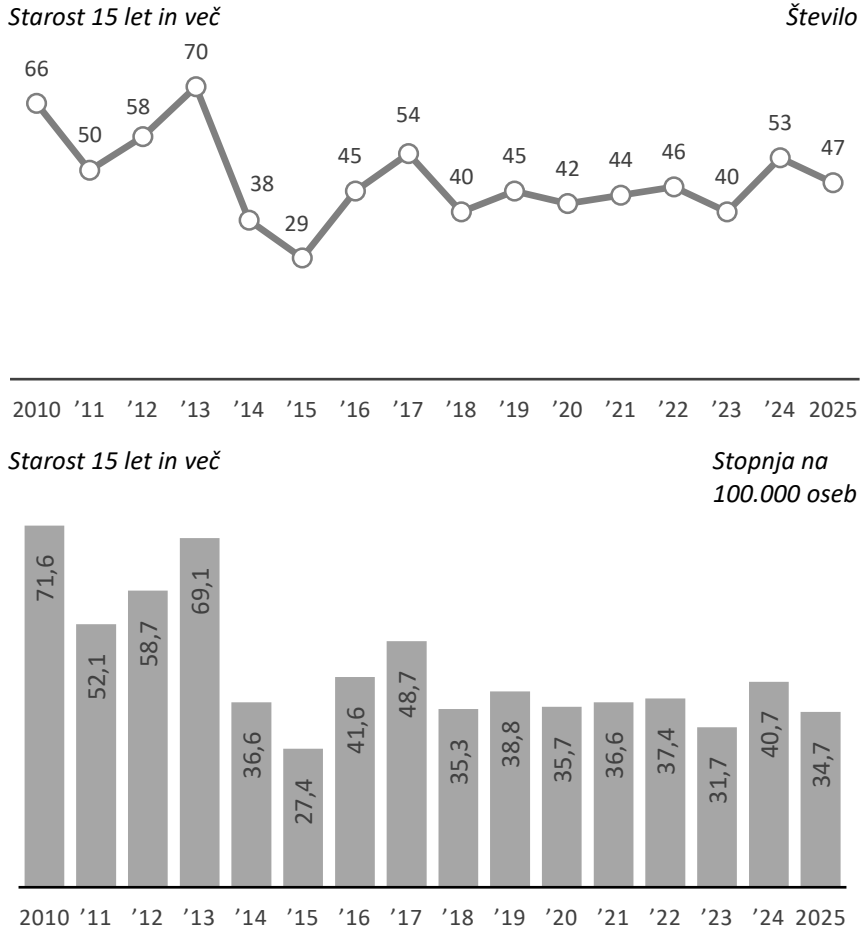
V letu 2025 je bilo 47 hospitalizacij zaradi diabetičnega aketotičnega hiperosmolarnega sindroma, pri osebah starih 15 let in več, ki sladkorno bolezen zdravijo z zdravili, kar je 1 več kot leta 2022, 5 več kot leta 2020, 9 več kot leta 2014 in 19 manj kot leta 2010. To pomeni 34,7 hospitalizacije na 100.000 oseb, starih 15 let in več, ki sladkorno bolezen zdravijo z zdravili (v 2020: 35,7; v 2014: 36,6; v 2010: 71,6) oziroma 2,6 hospitalizacije na 100.000 prebivalcev Slovenije, starih 15 let in več (v 2020: 2,4; v 2014: 2,2; v 2010: 3,7).

Slika 39a: *Hospitalizacije zaradi diabetičnega aketotičnega hiperosmolarnega sindroma na 100.000 prebivalcev, starih 15 let in več, Slovenija, 2010–2025*

Vir: Spremljanje bolnišničnih obravnav (SBO): Bolnišnična obravnava istega tipa (BOIT), NIJZ in Prebivalstvo, SURS.

Slika 40a: *Hospitalizacije zaradi diabetičnega aketotičnega hiperosmolarnega sindroma na 100.000 prejemnikov antihiperglikemikov za namen zdravljenja sladkorne bolezni, starih 15 let in več, Slovenija, 2010–2025*

Vir: Spremljanje bolnišničnih obravnav (SBO): Bolnišnična obravnava istega tipa (BOIT), NIJZ in Evidenca porabe zdravil izdanih na recept, NIJZ.

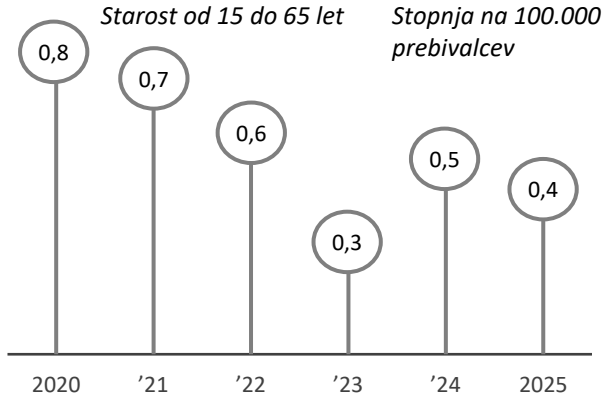
Diabetični aketotični hiperosmolarni sindrom (od 15 do 65 let)

Stopnja hospitalizacij zaradi diabetičnega aketotičnega hiperosmolarnega sindroma (Kazalnik 1.3.6b)

Stopnja hospitalizacij (odpustov) zaradi diabetičnega aketotičnega hiperosmolarnega sindroma na 100.000 prebivalcev v opazovanem letu.

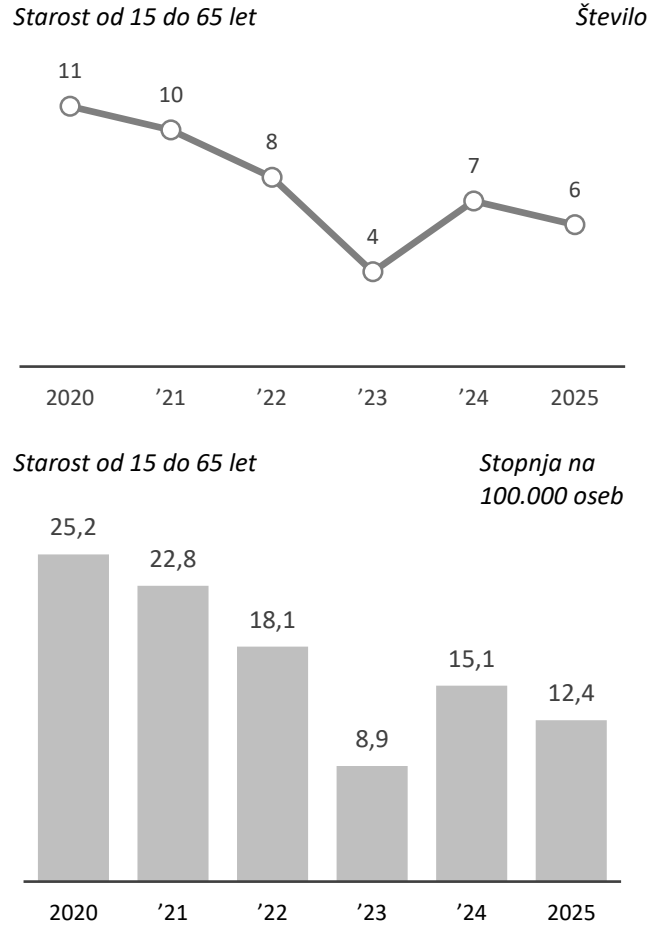
V letu 2025 je bilo 6 hospitalizacij zaradi diabetičnega aketotičnega hiperosmolarnega sindroma pri osebah, starih od 15 do 65 let, ki sladkorno bolezen zdravijo z zdravili, kar je za 1 manj kot v letu 2024. To pomeni 12,4 hospitalizacije na 100.000 oseb, starih od 15 do 65 let, ki sladkorno bolezen zdravijo z zdravili oziroma 0,4 hospitalizacije na 100.000 prebivalcev Slovenije, starih od 15 do 65 let.

Slika 41b: *Hospitalizacije zaradi diabetičnega aketotičnega hiperosmolarnega sindroma na 100.000 prebivalcev, starih od 15 do 65 let, Slovenija, 2020–2025*

Vir: Spremljanje bolnišničnih obravnav (SBO): Bolnišnična obravnava istega tipa (BOIT), NIJZ in Prebivalstvo, SURS.

Slika 42b: *Hospitalizacije zaradi diabetičnega aketotičnega hiperosmolarnega sindroma na 100.000 prejemnikov antihiperglikemikov za namen zdravljenja sladkorne bolezni, starih od 15 do 65 let, Slovenija, 2020–2025*

Vir: Spremljanje bolnišničnih obravnav (SBO): Bolnišnična obravnava istega tipa (BOIT), NIJZ in Evidenca porabe zdravil izdanih na recept, NIJZ.

SLADKORNA BOLEZEN, DIALIZE IN TRANSPLANTACIJE

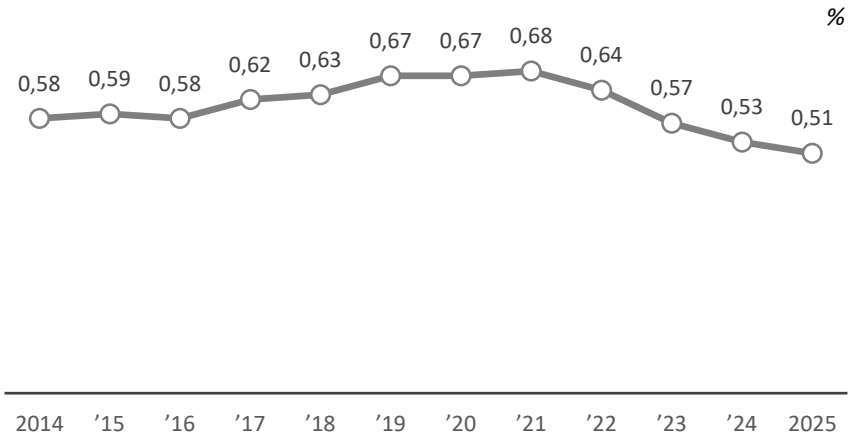
Sladkorna bolezen in zdravljenje z dializo

Osebe s sladkorno boleznijo, ki se zdravijo z dializo (Kazalnik 1.4.2)

Število in delež oseb, ki so v koledarskem prejemale antihiperglikemike za namen zdravljenja sladkorne bolezni in se hkrati zdravile z dializo, med vsemi osebami, ki so prejemale antihiperglikemike.

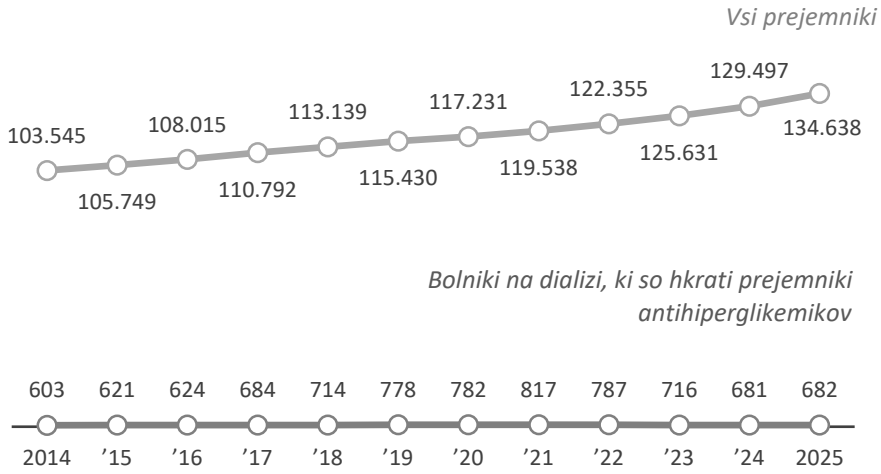
V letu 2025 se je z dializo zdravilo 682 oseb med osebami, ki sladkorno bolezen zdravijo z zdravili, kar je 100 oseb manj kot leta 2020 in 79 oseb več kot leta 2014. Delež oseb s sladkorno boleznijo, zdravljenih z dializo, je tako znašal 0,51 % med vsemi osebami s sladkorno boleznijo zdravljenimi z zdravili.

Slika 43: *Osebe zdravljene z dializo med osebami, ki sladkorno bolezen zdravijo z zdravili, Slovenija, 2014–2025*

Vir: Izdatki zdravstvenih storitev, ZZZS.

Slika 44: *Prejemniki antihiperglikemikov ter bolniki na dializi, ki so hkrati prejemniki antihiperglikemikov, Slovenija, 2014–2025*

Vir: Izdatki zdravstvenih storitev, ZZZS.

Zdravljenje z dializo in sladkorna bolezen

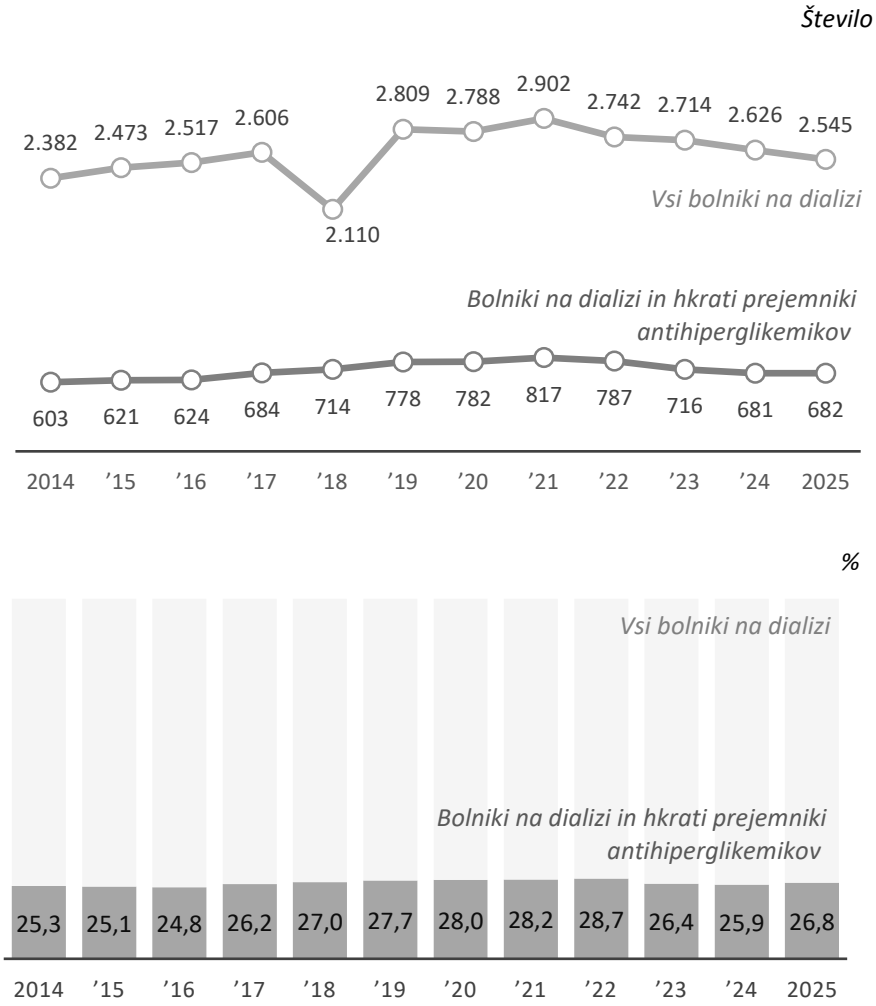
Osebe s sladkorno boleznijo med osebami na dializi (Kazalnik 1.4.1)

Število in delež oseb, ki so v koledarskem prejemale antihiperglikemike za namen zdravljenja sladkorne bolezni in se hkrati zdravile z dializo, med vsemi osebami, ki se zdravijo z dializo.

V letu 2025 je bilo vseh oseb zdravljenih z dializo 2.545 (v 2020: 2.788, v 2014: 2.382). Med njimi je bilo 682 oseb, ki se sočasno zdravijo z antihiperglikemiki za zdravljenje sladkorne bolezni, kar predstavlja 26,8 % vseh bolnikov, ki se zdravijo z dializo (v 2020: 28,0 %, v 2014: 25,3 %).

Slika 45: *Osebe s sladkorno boleznijo, ki jo zdravijo z zdravili, med osebami na dializi, Slovenija, 2014–2025*

Vir: Izdatki zdravstvenih storitev, ZZZS.

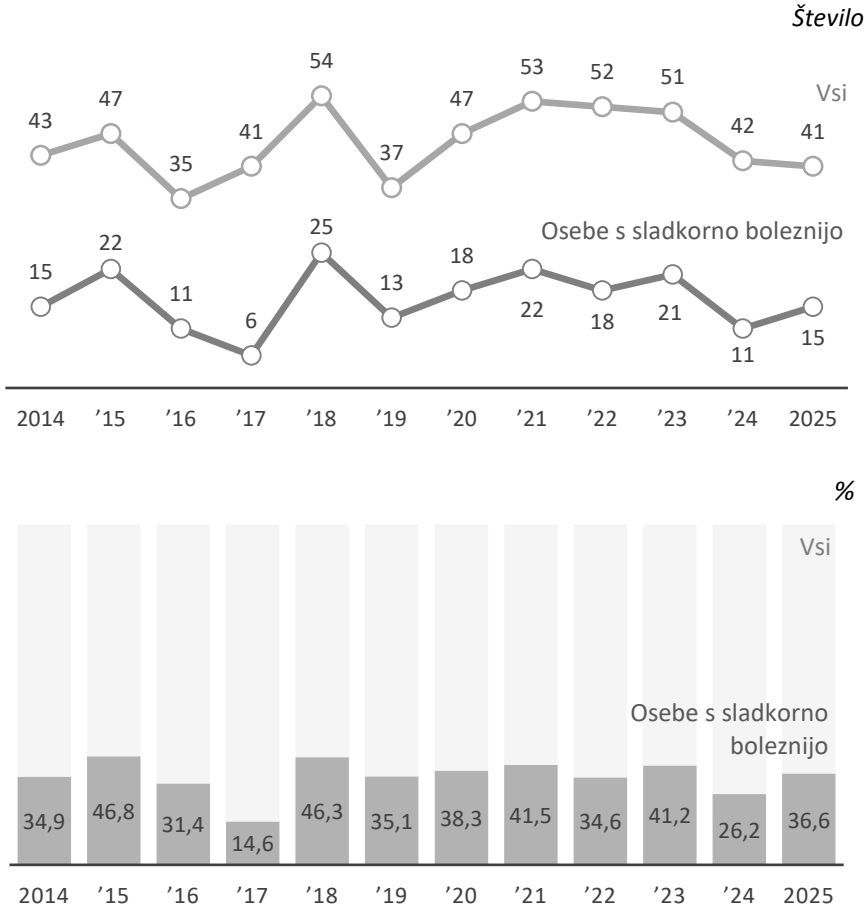
Transplantacija ledvic ali ledvic in trebušne slinavke

Transplantacija ledvic ali ledvic in trebušne slinavke (1.4.3)
Število in delež oseb, ki so v tekočem letu imele transplantacijo ledvic ali ledvic s trebušno slinavko in so prejele vsaj eno zdravilo za zdravljenje sladkorne bolezni, med osebami s transplantacijo.

V letu 2025 je bilo opravljenih 41 transplantacij ledvic (ali ledvic in trebušne slinavke), medtem ko v letu 2020 47 in v letu 2014 43. Med njimi je bilo v letu 2025 15 oseb, ki so prejemali zdravila za sladkorno bolezen, kar pomeni 36,6 % vseh transplantiranih (v 2020: 38,3 %, v 2014: 34,9 %).

Slika 46: *Osebe z na novo opravljeno transplantacijo ledvic ali ledvic in trebušne slinavke, ki imajo tudi sladkorno bolezen, zaradi katere se zdravijo z zdravili, med vsemi osebami z na novo opravljeno transplantacijo ledvic ali ledvic in trebušne slinavke, Slovenija, 2014–2025*

Vir: Izdatki zdravstvenih storitev, ZZZS.

UMRLJIVOST

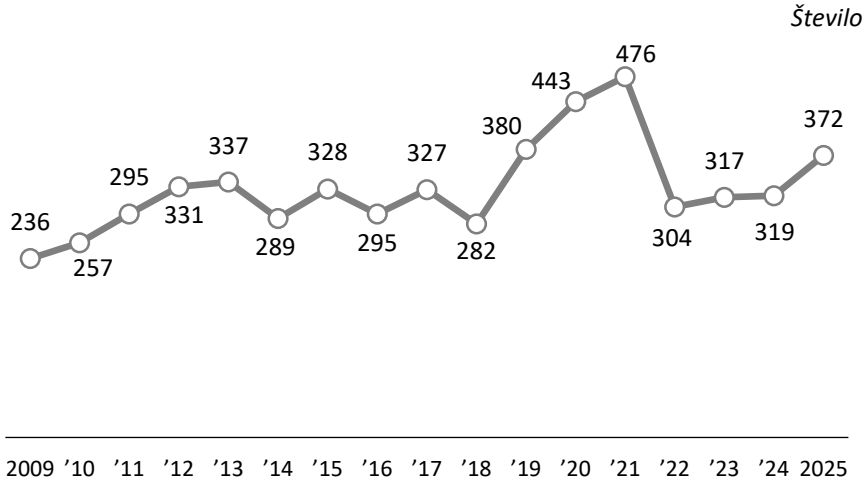
Umrljivost

Standardizirana stopnja umrljivosti (SSU) zaradi sladkorne bolezni (E10-E14) na 100.000 prebivalcev (Kazalnik 1.5.1)

Standardizirana stopnja umrljivosti zaradi sladkorne bolezni (E10-E14) na 100.000 prebivalcev je starostno standardizirana stopnja umrljivosti z uporabo direktne metode standardizacije in Evropske standardne populacije (ESP).

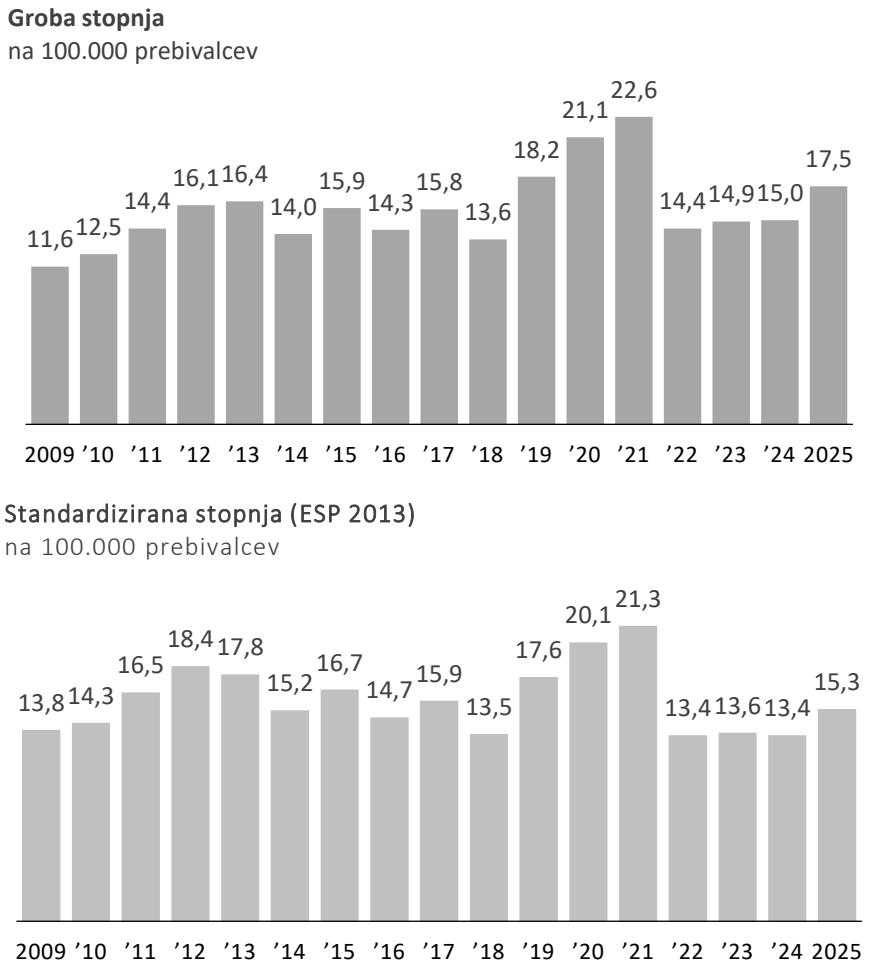
V letu 2025 je zaradi sladkorne bolezni kot osnovnega vzroka smrti umrlo 372 oseb, kar je 71 manj kot leta 2020 (443), 83 več kot leta 2014 (289) in 115 več kot leta 2010 (257). Standardizirana stopnja umrljivosti je znašala 15,3 na 100.000 prebivalcev (v 2020: 20,1; v 2014: 15,2; v 2010: 14,3).

Slika 47: *Umrljivost zaradi sladkorne bolezni, Slovenija, 2009–2025*

Vir: Zdravniško poročilo o umrli osebi, NIJZ in Prebivalstvo, SURS.

Slika 48: *Umrljivost zaradi sladkorne bolezni, groba in standardizirana stopnja, Slovenija, 2009–2025*

Vir: Zdravniško poročilo o umrli osebi, NIJZ in Prebivalstvo, SURS.

ZDRAVILA

Zdravila za sladkorno bolezen

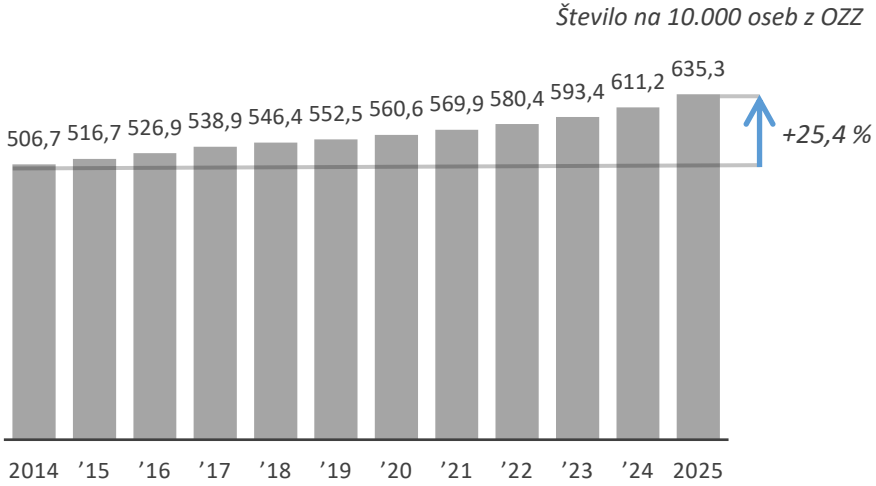
Zavarovane osebe s sladkorno boleznijo, zdravljene z antihiperglikemiki (Kazalnik 2.1.1)

Zavarovane osebe, ki so v koledarskem letu prejele vsaj eno zdravilo za zdravljenje sladkorne bolezni (antihiperglikemik) za namen zdravljenja sladkorne bolezni na 10.000 oseb z obveznim zdravstvenim zavarovanjem.

Število oseb, ki so v tekočem koledarskem letu prejele zdravila iz ATC podskupine A10 za namen zdravljenja sladkorne bolezni in so hkrati vključene v obvezno zdravstveno zavarovanje, je bilo v letu 2025 134.638, kar je 17.407 več kot leta 2020 in 31.093 več kot leta 2014. Na 10.000 zavarovanih oseb to pomeni 635,3 osebe, ki so v letu 2025 prejele zdravilo za zdravljenje sladkorne bolezni.

Slika 49: *Zavarovane osebe, ki sladkorno bolezen zdravijo z zdravili, Slovenija, 2014–2025*

Vir: Izdatki zdravstvenih storitev, ZZZS.

Zdravljenje z metforminom

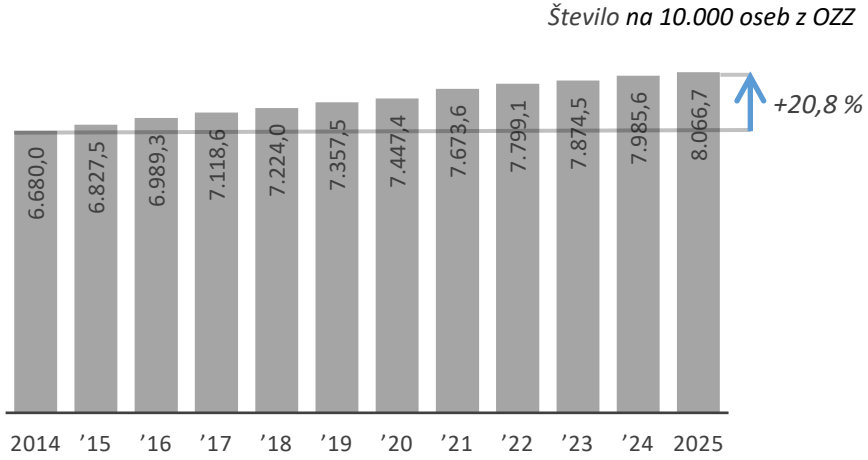
Osebe s sladkorno boleznijo, ki so se v tekočem letu zdravile z metforminom samostojno ali v kombinaciji z drugimi antihiperglikemiki (Kazalnik 2.1.6)
Osebe s sladkorno boleznijo, ki so v koledarskem letu vsaj enkrat prejele metformin v monoterapiji ali v kombinaciji z drugimi antihiperglikemiki (antihiperglikemiki iz ATC skupine A10BA in A10BD {02, 03, 05, 07, 08, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 22, 23}, na 10.000 prejemnikov antihiperglikemikov.

Metformin ostaja temeljno zdravilo za zdravljenje sladkorne bolezni tipa 2, saj se za zdravljenje drugih stanj uporablja le izjemoma, zato smo privzeli, da gre za osebe s sladkorno boleznijo.

Med 10.000 osebami s sladkorno boleznijo, ki se zdravijo z antihiperglikemiki, je v letu 2025 zdravljenje z metforminom prejelo 8.066,7 osebe, kar je za 1,0 % več kot v letu 2024, ko jih je bilo 7.985,6.

Slika 50: *Zdravljenje sladkorne bolezni z metforminom, na 10.000 prejemnikov antihiperglikemikov, Slovenija, 2014–2025*

Vir: Izdatki zdravstvenih storitev, ZZZS.

Zdravljenje z antihiperglikemiki in antihipertenzivi

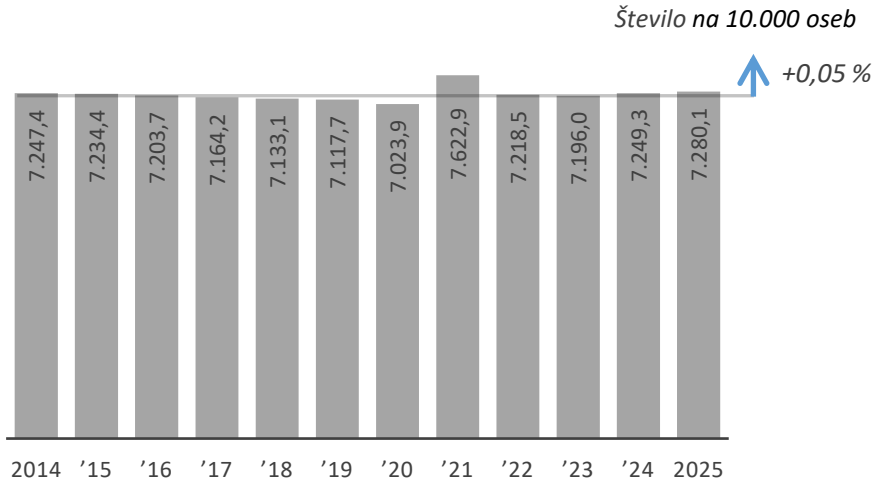
Osebe s sladkorno boleznijo, zdravljene z antihiperglikemiki in antihipertenzivi (Kazalnik 2.1.10)

Osebe s sladkorno boleznijo, ki so hkrati prejemniki antihiperglikemikov za namen zdravljenja sladkorne bolezni in ACE zaviralcev ali A2 antagonistov v monoterapiji ali v kombinaciji z drugimi antihipertenzivi (A10 in hkrati C09A ali C09B ali C09C ali C09AD) na 10.000 prejemnikov antihiperglikemikov.

Med 10.000 osebami s sladkorno boleznijo, ki se zdravijo z antihiperglikemiki za namen zdravljenja sladkorne bolezni, je v letu 2025 sočasno zdravljenje z antihipertenzivi prejemalo 7.280,1 osebe, kar je za 0,5 % več kot leta 2014, ko jih je bilo 7.247,4.

***Slika 51**: Zdravljenje z antihiperglikemiki in antihipertenzivi hkrati, na 10.000 prejemnikov antihiperglikemikov za namen zdravljenja sladkorne bolezni, Slovenija, 2014–2025*

Vir: Izdatki zdravstvenih storitev, ZZZS.

Zdravljenje z antihiperglikemiki in antihiperlipemiki

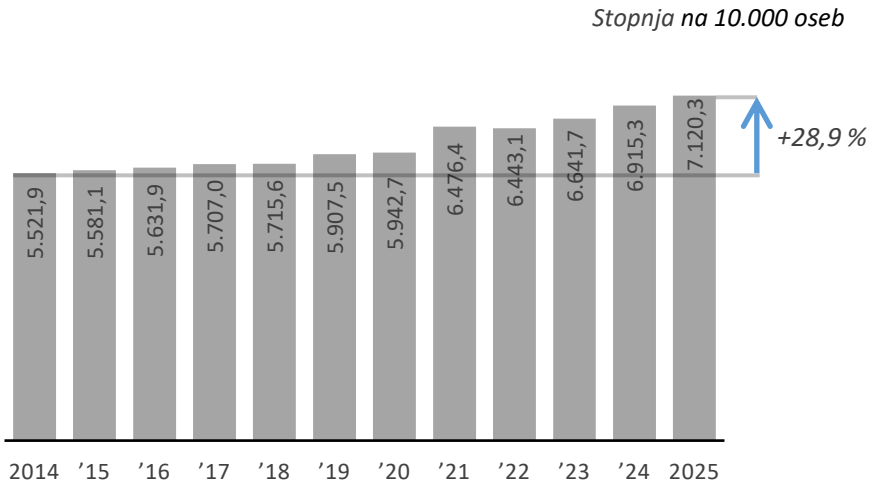
Osebe s sladkorno boleznijo, zdravljene z antihiperglikemiki in antihiperlipemiki (Kazalnik 2.1.11)

Osebe s sladkorno boleznijo, ki so hkrati prejemniki antihiperglikemikov za namen zdravljenja sladkorne bolezni in antihiperlipemikov v monoterapiji ali v kombinaciji (A10 in hkrati C10AA ali C10B) na 10.000 prejemnikov antihiperglikemikov za namen zdravljenja sladkorne bolezni.

Med 10.000 osebami s sladkorno boleznijo, zdravljenimi z antihiperglikemiki, je v letu 2025 sočasno zdravljenje z antihiperlipemiki prejelo 7.120,3 osebe, kar je za 28,9 % več kot leta 2014 (5.521,9).

Slika 52: *Zdravljenje z antihiperglikemiki za namen zdravljenja sladkorne bolezni in antihiperlipemiki hkrati, na 10.000 prejemnikov antihiperglikemikov za namen zdravljenja sladkorne bolezni, Slovenija, 2014–2025*

Vir: Izdatki zdravstvenih storitev, ZZZS.

Izdatki za zdravila za zdravljenje sladkorne bolezni

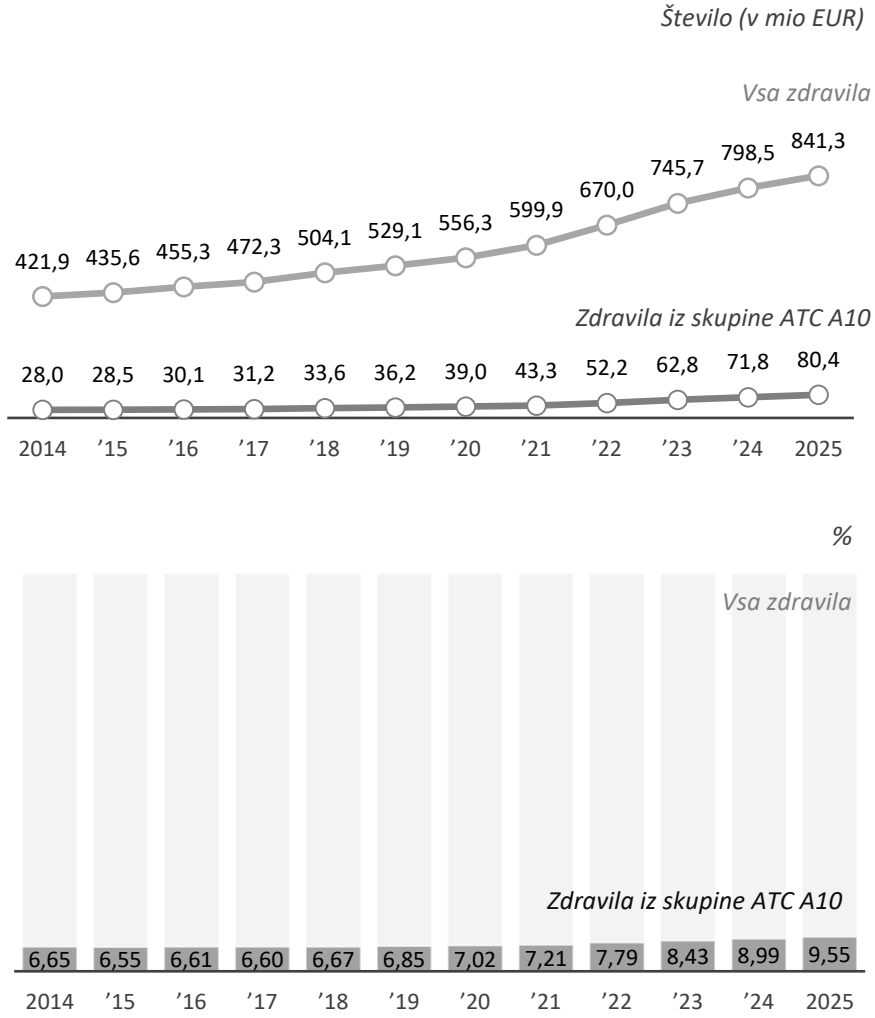
Izdatki za zdravila iz skupine ATC A10 (Kazalnik 2.1.12)

Delež izdatkov za zdravila iz skupine ATC A10 v vseh izdatkih za zdravila na recept.

Izdatki ZZZS za zdravila iz razreda po ATC klasifikaciji A10 so v letu 2025 znašali 80,35 milijona EUR (v 2020: 39,04; v 2018: 33,61; v 2014: 28,04), kar predstavlja 9,55 % celotnih izdatkov za zdravila (v 2020: 7,02 %, v 2018: 6,67 %, v 2014: 6,65 %). Glede na širjenje indikacij in dejanske uporabe zdravil iz skupine agonistov receptorjev GLP-1 (A10BJ) ali zaviralcev SGLT2 (A10BK) za zdravljenje drugih bolezni od leta 2021 dalje, ti izdatki ne prikazujejo več le izdatkov zdravil za zdravljenje sladkorne bolezni.

Slika 53: *Izdatki za zdravila iz skupine ATC A10, Slovenija, 2014–2025*

Vir: Izdatki zdravstvenih storitev, ZZZS.

MEDICINSKI PRIPOMOČKI

Uporaba diagnostičnih trakov za merilnik glukoze v krvi

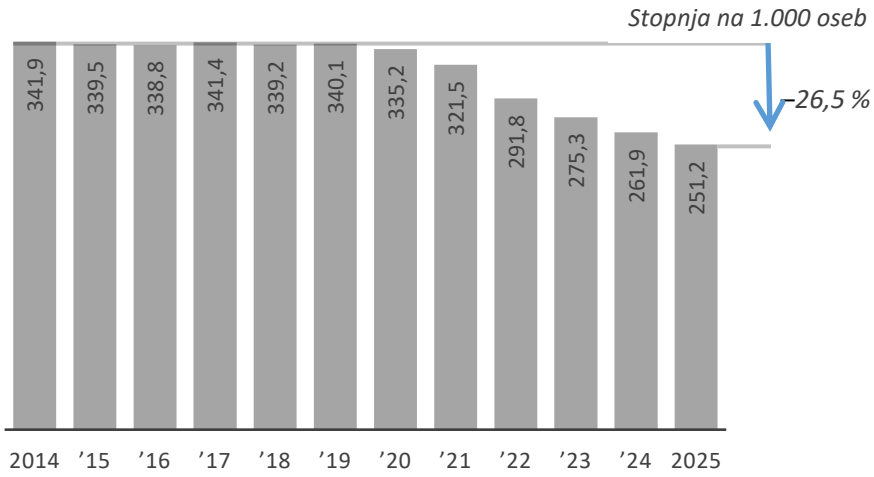
Osebe s sladkorno boleznijo, ki so v tekočem letu prejemale diagnostične trakove za merilnik glukoze v krvi (Kazalnik 2.2.1)

Število oseb s sladkorno boleznijo, ki so v tekočem letu prejele vsaj eno naročilnico za diagnostične trakove za merilnik glukoze v krvi (medicinski pripomoček s šifro 1232) na 1.000 prejemnikov antihiperglikemikov za namen zdravljenja sladkorne bolezni.

Izmed 1.000 oseb, ki za sladkorno bolezen prejemajo zdravila za namen zdravljenja sladkorne bolezni, je v breme ZZZS diagnostične trakove za merilnik glukoze v krvi v letu 2025 prejelo 251,2 osebe (v 2020: 335,2; v 2019: 340,1; v 2014: 341,9). Glede na leto 2020 se je v povprečju uporaba trakov za merilnik glukoze v krvi zmanjšala na račun uvedbe drugega medicinskega pripomočka.

Slika 54: *Uporaba diagnostičnih trakov za merilnik glukoze v krvi, na 1.000 prejemnikov antihiperglikemikov za namen zdravljenja sladkorne bolezni, Slovenija, 2014–2025*

Vir: Izdatki zdravstvenih storitev, ZZZS.

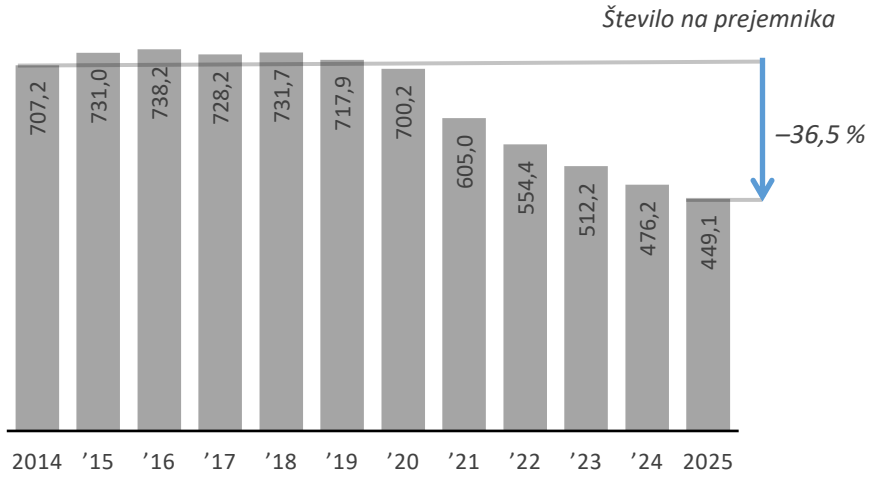
Uporaba diagnostičnih trakov za merilnik glukoze v krvi - število na osebo

Število izdanih diagnostičnih trakov za merilnik glukoze v krvi (Kazalnik 2.2.2)
Število kosov izdanih diagnostičnih trakov za merilnik glukoze v krvi (medicinski pripomoček s šifro 1232) na osebo, ki je prejemala diagnostične trakove za merilnik glukoze v krvi.

Osebam, ki so v breme ZZZS prejele diagnostične trakove za merilnik glukoze v krvi, je bilo v celotnem koledarskem letu 2025 izdanih 449,1 diagnostičnih trakov (v 2020: 700,2; v 2019: 717,9; v 2014: 707,2). V povprečju se je v letu 2025 glede na leto 2014 uporaba diagnostičnih trakov, ki jih dobi posameznik v koledarskem letu, zmanjšala za 36,5 %. Glede na leto 2020 se je v povprečju uporaba trakov za merilnik glukoze v krvi zmanjšala na račun uvedbe drugega medicinskega pripomočka.

Slika 55: *Uporaba diagnostičnih trakov za merilnik glukoze v krvi, letno na enega prejemnika diagnostičnih trakov, Slovenija, 2014–2025*

Vir: Izdatki zdravstvenih storitev, ZZZS.

Uporaba senzorja za kontinuirano merjenje glukoze pri otrocih in mladostnikih

Otroci in mladostniki s sladkorno boleznijo, stari do 18 let, ki so v koledarskem letu prejeli senzor za kontinuirano merjenje glukoze
(Kazalnik 2.2.5)

Število in delež oseb s sladkorno boleznijo, starih do 18 let, ki so v koledarskem letu prejele senzor za kontinuirano merjenje glukoze (medicinski pripomoček s šifro 1247) med prejemniki antihiperglikemikov do 18. leta.

V letu 2025 je senzor za kontinuirano merjenje glukoze na naročilnico s šifro 1247 prejelo 226 otrok oziroma mladostnikov, starih do 18 let . Od 1. 12. 2023 dalje se za inzulinsko črpalko in potrošni material zanjo ter za sisteme za merjenje glukoze uporabljajo nove šifre, ki pri izračunih niso bile zajete. Navedeno število odraža izdajo senzorja na podlagi naročilnice, ki je bila izdana pred 1. 12. 2023. Zato se ta kazalnik v letu 2026 in dalje ne bo več spremljal.

Uporaba senzorja za kontinuirano merjenje glukoze med odraslimi osebami s sladkorno boleznijo

Osebe s sladkorno boleznijo, stare 18 let in več, ki so v koledarskem letu prejele senzor za kontinuirano merjenje glukoze (Kazalnik 2.2.6)

Število in delež oseb s sladkorno boleznijo, starih 18 let in več, ki so v koledarskem letu prejele senzor za kontinuirano merjenje glukoze (medicinski pripomoček s šifro 1247) med prejemniki antihiperglikemikov za namen zdravljenja sladkorne bolezni, starih 18 let in več.

V letu 2025 je senzor za kontinuirano merjenje glukoze na naročilnico s šifro 1247 prejelo 1.121 odraslih. Od 1. 12. 2023 dalje se za inzulinsko črpalko in potrošni material zanjo ter za sisteme za merjenje glukoze uporabljajo nove šifre, ki pri izračunih niso bile zajete. Navedeno število odraža izdajo senzorja na podlagi naročilnice, ki je bila izdana pred 1. 12. 2023. Zato se ta kazalnik v letu 2026 in dalje ne bo več spremljal.

Zdravljenje z inzulinsko črpalko pri otrocih in mladostnikih

Osebe s sladkorno boleznijo, stare do 18 let, ki se zdravijo z inzulinsko črpalko (Kazalnik 2.2.7)

Število in delež oseb s sladkorno boleznijo do 18 let, ki so v koledarskem letu prejele vsaj eno naročilnico za ampule za inzulinsko črpalko (medicinski pripomoček s šifro 1244) med prejemniki antihiperglikemikov do 18 let. Uporaba ampul za inzulinsko črpalko je označevalec trajnega zdravljenja z inzulinsko črpalko.

V letu 2025 je ampule za inzulinsko črpalko na naročilnico s šifro 1244 prejelo 170 otrok oziroma mladostnikov, starih do 18 let. Od 1. 12. 2023 dalje se za inzulinsko črpalko in potrošni material zanjo ter za sisteme za merjenje glukoze uporabljajo nove šifre, ki pri izračunih niso bile zajete. Navedeno število odraža izdajo ampul za inzulinsko črpalko na podlagi naročilnice, ki je bila izdana pred 1. 12. 2023. Zato se ta kazalnik v letu 2026 in dalje ne bo več spremljal.

Zdravljenje z inzulinsko črpalko med odraslimi osebami s sladkorno boleznijo

Osebe s sladkorno boleznijo, stare 18 let in več, ki se zdravijo z inzulinsko črpalko (Kazalnik 2.2.8)

Število in delež oseb s sladkorno boleznijo, starih 18 let in več, ki so v koledarskem letu vsaj enkrat prejele ampule za inzulinsko črpalko (medicinski pripomoček s šifro 1244) med prejemniki antihiperglikemikov za namen zdravljenja sladkorne bolezni, starih 18 let in več. Uporaba ampul za inzulinsko črpalko je označevalec trajnega zdravljenja z inzulinsko črpalko.

V letu 2025 je ampule za inzulinsko črpalko na naročilnico s šifro 1244 prejelo 690 odraslih. Od 1. 12. 2023 dalje se za inzulinsko črpalko in potrošni material zanjo ter za sisteme za merjenje glukoze uporabljajo nove šifre, ki pri izračunih niso bile zajete. Navedeno število odraža izdajo ampul za inzulinsko črpalko na podlagi naročilnice, ki je bila izdana pred 1. 12. 2023. Zato se ta kazalnik v letu 2026 in dalje ne bo več spremljal.

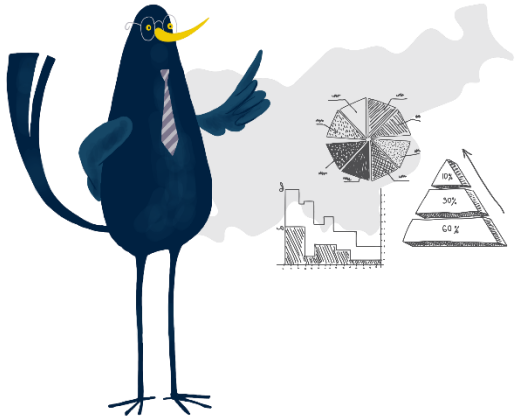

Izdatki za medicinske pripomočke pri sladkorni bolezni

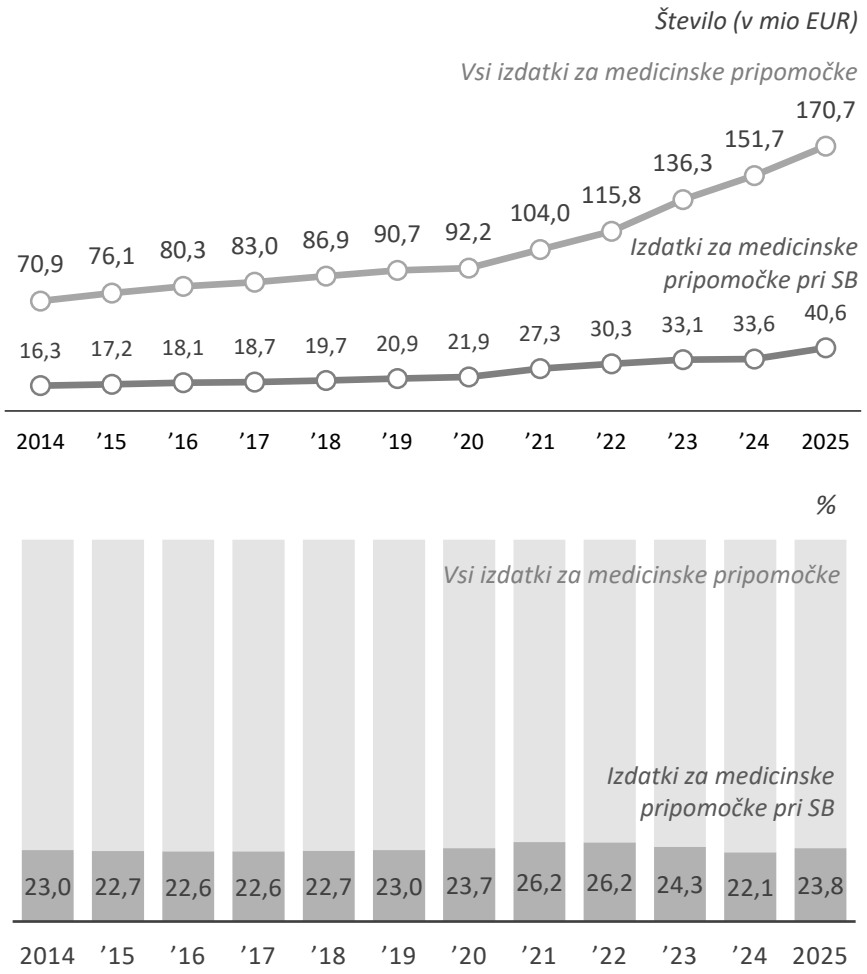
Izdatki za medicinske pripomočke pri sladkorni bolezni (Kazalnik 2.2.9)

Delež izdatkov za medicinske pripomočke pri sladkorni bolezni glede na vse izdatke za medicinske pripomočke.

Izdatki ZZZS za medicinske pripomočke za zdravljenje sladkorne bolezni so v letu 2025 znašali 40,55 milijona EUR (v 2020: 21,88; v 2019: 20,85; v 2014: 16,30), kar predstavlja 23,76 % celotnih izdatkov za zdravila (v 2020: 23,74 %, v 2018: 22,70 %, v 2014: 23,00 %). Izdatki za medicinske pripomočke se iz leta v leto povečujejo.

Slika 56: *Izdatki za medicinske pripomočke pri sladkorni bolezni med celotnimi izdatki za medicinske pripomočke, Slovenija, 2014–2025*

Vir: Izdatki zdravstvenih storitev, ZZZS.

ZDRAVSTVENI SISTEM

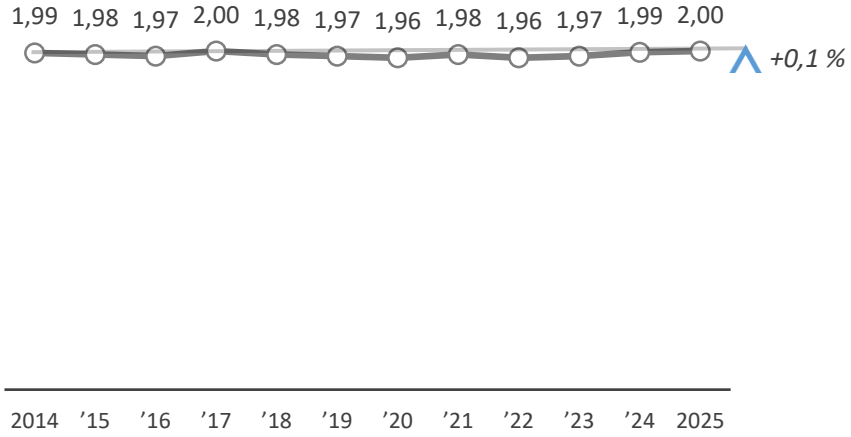
Diabetološke ambulante

Diabetološke ambulante (Kazalnik 2.4.2)

Število pogodbenih timov v specialistični zunajbolnišnični dejavnosti diabetologije (VZD 249 216) na 100.000 oseb z obveznim zdravstvenim zavarovanjem.

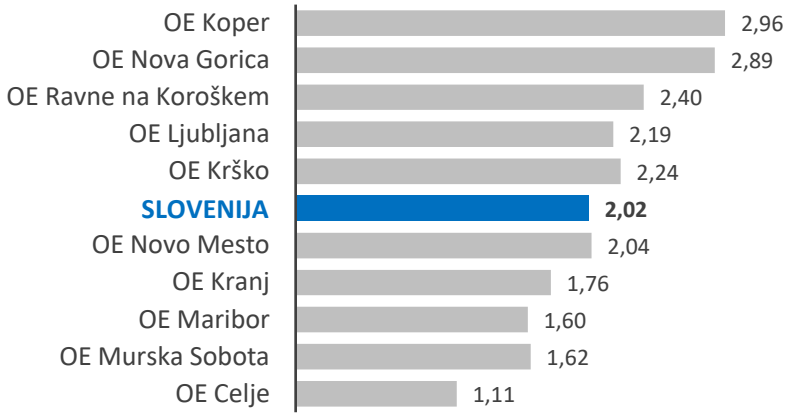
V letu 2025 je bilo v Sloveniji 42,26 diabetološkega tima (v 2024: 42,22; v 2020: 41,24; v 2019: 41,18; v 2014: 40,66), kar predstavlja v povprečju 2,0 diabetološkega tima na 100.000 oseb z obveznim zdravstvenim zavarovanjem.

Slika 57: *Timi v dejavnosti diabetologije na 100.000 oseb z obveznim zdravstvenim zavarovanjem, Slovenija, 2014–2025*

Vir: Pogodbe z izvajalci zdravstvenih storitev in Evidence OZZ, ZZZS.

Slika 58: *Timi v dejavnosti diabetologije na 100.000 oseb z obveznim zdravstvenim zavarovanjem po območnih enotah ZZZS, 2025*

Vir: Pogodbe z izvajalci zdravstvenih storitev in Evidence OZZ, ZZZS.

DIABETIČNA RETINOPATIJA

Presejanje za diabetično retinopatijo

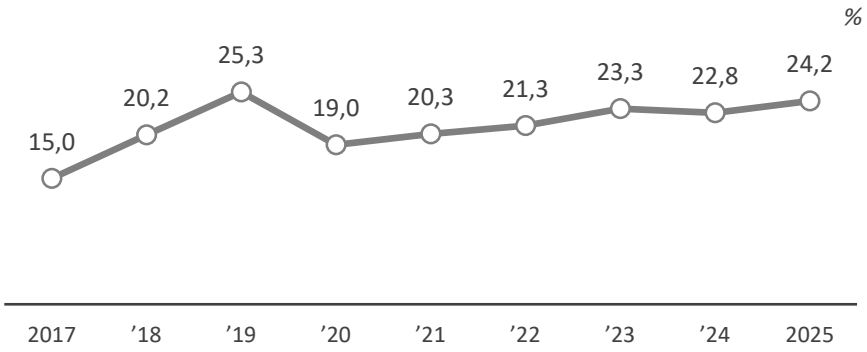
Osebe s sladkorno boleznijo, ki so vključene v državni program presejanja za diabetično retinopatijo (Kazalnik 2.5.1)

Število in delež oseb s sladkorno boleznijo, ki so bile vključene v državni program presejanja za diabetično retinopatijo (storitev E0627) v tekočem letu, na 100 prejemnikov antihiperglikemikov za namen zdravljenja sladkorne bolezni.

V letu 2025 je bilo v Centrih za diabetično retinopatijo opravljenih 33.149 pregledov (v 2020: 22.661, v 2019: 30.015, v 2017: 17.289) in pregledanih 32.635 oseb s sladkorno boleznijo (v 2020: 22.259, v 2019: 29.257, v 2017: 16.645), kar predstavlja 24,2 % oseb, ki se zaradi sladkorne bolezni zdravijo z zdravili.

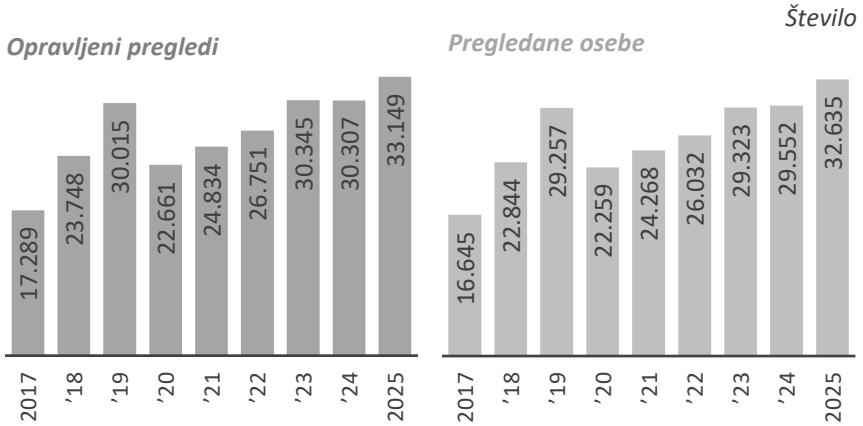

Slika 59: *Osebe s sladkorno boleznijo, ki so vključene v državni program presejanja za diabetično retinopatijo, glede na število prejemnikov antihiperglikemikov, Slovenija, 2017–2025*

Vir: Izdatki zdravstvenih storitev, ZZZS.

Slika 60: *Osebe s sladkorno boleznijo, ki so vključene v državni program presejanja za diabetično retinopatijo, Slovenija, 2017–2025*

Vir: Izdatki zdravstvenih storitev, ZZZS.

Kazalo slik

Slika 1: Prejemniki zdravil iz skupine ATC A10 za namen zdravljenja sladkorne bolezni, v starosti do 65 let in skupno, 2014–2025 ... 3
Slika 2: Prebivalci, stari 15 let in več, ki imajo sladkorno bolezen, po spolu, Slovenija, 2007, 2014, 2019 in 2025 ... 8
Slika 3: Osebe s sladkorno boleznijo, ki prejemajo antihiperglikemike za namen zdravljenja sladkorne bolezni, po spolu in starosti, Slovenija, 2025 ... 9
Slika 4a: Osebe s sladkorno boleznijo, ki prejemajo antihiperglikemike za namen zdravljenja sladkorne bolezni, vse starosti, po statističnih regijah, 2025 ... 9
Slika 5b: Osebe s sladkorno boleznijo, ki prejemajo antihiperglikemike za namen zdravljenja sladkorne bolezni, starost 20–79 let, po statističnih regijah, 2025 ... 10
Slika 6a: Novi prejemniki zdravil za zdravljenje sladkorne bolezni za namen zdravljenja sladkorne bolezni, po spolu, Slovenija, 2012–2025 ... 11
Slika 7a: Novi prejemniki zdravil za zdravljenje sladkorne bolezni za namen zdravljenja sladkorne bolezni, Slovenija, 2012–2025 ... 11
Slika 8b: Novi prejemniki zdravil za zdravljenje sladkorne bolezni za namen zdravljenja sladkorne bolezni, po spolu, starost do 65 let, Slovenija, 2012–2025 ... 12
Slika 9b: Novi prejemniki zdravil za zdravljenje sladkorne bolezni za namen zdravljenja sladkorne bolezni, starost do 65 let, Slovenija, 2012–2025 ... 12
Slika 10: Novi primeri sladkorne bolezni med otroci in mladostniki do 14 let, Slovenija, 2012–2025 ... 13
Slika 11: HbA1c med otroci in mladostniki s sladkorno boleznijo, Slovenija, 2012–2025 ... 14
Slika 12: HbA1c pri otrocih in mladostnikih s sladkorno boleznijo, Slovenija, 2012–2025 ... 14
Slika 13: Porodnice s sladkorno boleznijo v nosečnosti, Slovenija, 2013–2025 ... 15
Slika 14: Osebe s sladkorno boleznijo, ki jo zdravijo z zdravili, glede na starost, spol in izobrazbo, Slovenija, 2025 ... 16
Slika 15: Debelost v splošni populaciji, Slovenija in države EU, 2014 in 2019 ... 17
Slika 16: Čezmerna telesna masa in debelost pri otrocih in mladostnikih, Slovenija, 1991–2025 ... 18
Slika 17: Nezadostna telesna dejavnost prebivalstva, Slovenija, 2024 ... 19
Slika 18: Nezadostna telesna dejavnost, po statističnih regijah, Slovenija, 2024 ... 19
Slika 19: Veliko ali zelo veliko tveganje za pojav sladkorne bolezni tipa 2 v prihodnjih 10 letih, Slovenija, 2019 in 2025 ... 20
Slika 20: Preventivne obravnave v ambulantah družinske medicine – ogroženost za kronične nenalezljive bolezni, Slovenija, 2014–2025 ... 21
Slika 21a: Hospitalizacije zaradi sladkorne bolezni na 100.000 prebivalcev, starih 15 let in več, Slovenija, 2010–2025 ... 22
Slika 22a: Hospitalizacije zaradi sladkorne bolezni in stopnja hospitalizacij zaradi sladkorne bolezni na 100.000 oseb, ki prejemajo antihiperglikemike za namen zdravljenja sladkorne bolezni, starih 15 let in več, Slovenija, 2010–2025 ... 22
Slika 23b: Hospitalizacije zaradi sladkorne bolezni na 100.000 prebivalcev, starih od 15 do 65 let, Slovenija, 2020–2025 ... 23
Slika 24b: Hospitalizacije zaradi sladkorne bolezni in stopnja hospitalizacij zaradi sladkorne bolezni na 100.000 oseb, ki prejemajo antihiperglikemike za namen zdravljenja sladkorne bolezni, starih od 15 do 65 let, Slovenija, 2020–2025 ... 23
Slika 25a: Novi primeri možganske kapi, ki so zahtevali hospitalizacijo, pri osebah s sladkorno boleznijo, ter stopnja novih primerov možganske kapi na 100.000 oseb, ki prejemajo antihiperglikemike za namen zdravljenja sladkorne bolezni, starih 15 let in več, Slovenija, 2010–2025 ... 24
Slika 26b: Novi primeri možganske kapi, ki so zahtevali hospitalizacijo, pri osebah s sladkorno boleznijo, ter stopnja novih primerov možganske kapi na 100.000 oseb, ki prejemajo antihiperglikemike za namen zdravljenja sladkorne bolezni, starih od 15 do 65 let, Slovenija, 2020–2025 ... 25
Slika 27a: Novi primeri miokardnega infarkta pri osebah s sladkorno boleznijo, ter stopnja novih primerov miokardnega infarkta na 100.000 oseb, ki prejemajo antihiperglikemike za namen zdravljenja sladkorne bolezni, starih 15 let in več, Slovenija, 2010–2025 ... 26
Slika 28b: Novi primeri miokardnega infarkta pri osebah s sladkorno boleznijo, ter stopnja novih primerov miokardnega infarkta na 100.000 oseb, ki prejemajo antihiperglikemike za namen zdravljenja sladkorne bolezni, starih od 15 do 65 let, Slovenija, 2020–2025 ... 27
Slika 29a: Novi primeri amputacij nad gležnjem pri osebah s sladkorno boleznijo, ter stopnja novih primerov amputacij nad gležnjem na 100.000 oseb, ki prejemajo antihiperglikemike za namen zdravljenja sladkorne bolezni, starih 15 let in več, Slovenija, 2010–2025 ... 28

Slika 30b: Novi primeri amputacij nad gležnjem pri osebah s sladkorno boleznijo, ter stopnja novih primerov amputacij nad gležnjem na 100.000 oseb, ki prejemajo antihiperglikemike za namen zdravljenja sladkorne bolezni, starih od 15 do 65 let, Slovenija, 2020–2025 ... 29
Slika 31a: Hospitalizacije zaradi hipoglikemije na 100.000 prebivalcev, starih 15 let in več, Slovenija, 2010–2025 ... 30
Slika 32a: Hospitalizacije zaradi hipoglikemije na 100.000 prejemnikov antihiperglikemikov za namen zdravljenja sladkorne bolezni, starih 15 let in več, Slovenija, 2010–2025 ... 30
Slika 33b: Hospitalizacije zaradi hipoglikemije na 100.000 prebivalcev, starih od 15 do 65 let, Slovenija, 2020–2025 ... 31
Slika 34b: Hospitalizacije zaradi hipoglikemije na 100.000 prejemnikov antihiperglikemikov za namen zdravljenja sladkorne bolezni, starih od 15 do 65 let, Slovenija, 2020–2025 ... 31
Slika 35a: *Hospitalizacije zaradi diabetične ketoacidoze na 100.000 prebivalcev, starih 15 let in več, Slovenija, 2010–2025* ... 32
Slika 36a: Hospitalizacije zaradi diabetične ketoacidoze na 100.000 prejemnikov antihiperglikemikov za namen zdravljenja sladkorne bolezni, starih 15 let in več, Slovenija, 2010–2025 ... 32
Slika 37b: *Hospitalizacije zaradi diabetične ketoacidoze na 100.000 prebivalcev, starih od 15 do 65 let, Slovenija, 2020–2025* ... 33
Slika 38b: Hospitalizacije zaradi diabetične ketoacidoze na 100.000 prejemnikov antihiperglikemikov za namen zdravljenja sladkorne bolezni, starih od 15 do 65 let, Slovenija, 2020–2025 ... 33
Slika 39a: Hospitalizacije zaradi diabetičnega aketotičnega hiperosmolarnega sindroma na 100.000 prebivalcev, starih 15 let in več, Slovenija, 2010–2025 ... 34
Slika 40a: Hospitalizacije zaradi diabetičnega aketotičnega hiperosmolarnega sindroma na 100.000 prejemnikov antihiperglikemikov za namen zdravljenja sladkorne bolezni, starih 15 let in več, Slovenija, 2010–2025 ... 34
Slika 41b: Hospitalizacije zaradi diabetičnega aketotičnega hiperosmolarnega sindroma na 100.000 prebivalcev, starih od 15 do 65 let, Slovenija, 2020–2025 ... 35
Slika 42b: Hospitalizacije zaradi diabetičnega aketotičnega hiperosmolarnega sindroma na 100.000 prejemnikov antihiperglikemikov za namen zdravljenja sladkorne bolezni, starih od 15 do 65 let, Slovenija, 2020–2025 ... 35
Slika 43: Osebe zdravljene z dializo med osebami, ki sladkorno bolezen zdravijo z zdravili, Slovenija, 2014–2025 ... 36
Slika 44: Prejemniki antihiperglikemikov ter bolniki na dializi, ki so hkrati prejemniki antihiperglikemikov, Slovenija, 2014–2025 ... 36
Slika 45: Osebe s sladkorno boleznijo, ki jo zdravijo z zdravili, med osebami na dializi, Slovenija, 2014–2025 ... 37
Slika 46: Osebe z na novo opravljeno transplantacijo ledvic ali ledvic in trebušne slinavke, ki imajo tudi sladkorno bolezen, zaradi katere se zdravijo z zdravili, med vsemi osebami z na novo opravljeno transplantacijo ledvic ali ledvic in trebušne slinavke, Slovenija, 2014–2025 ... 38
Slika 47: Umrljivost zaradi sladkorne bolezni, Slovenija, 2009–2025 ... 39
Slika 48: Umrljivost zaradi sladkorne bolezni, groba in standardizirana stopnja, Slovenija, 2009–2025 ... 39
Slika 49: Zavarovane osebe, ki sladkorno bolezen zdravijo z zdravili, Slovenija, 2014–2025 ... 40
Slika 50: Zdravljenje sladkorne bolezni z metforminom, na 10.000 prejemnikov antihiperglikemikov, Slovenija, 2014–2025 ... 41
Slika 51: Zdravljenje z antihiperglikemiki in antihipertenzivi hkrati, na 10.000 prejemnikov antihiperglikemikov za namen zdravljenja sladkorne bolezni, Slovenija, 2014–2025 ... 42
Slika 52: Zdravljenje z antihiperglikemiki za namen zdravljenja sladkorne bolezni in antihiperlipemiki hkrati, na 10.000 prejemnikov antihiperglikemikov za namen zdravljenja sladkorne bolezni, Slovenija, 2014–2025 ... 43
Slika 53: Izdatki za zdravila iz skupine ATC A10, Slovenija, 2014–2025 ... 44
Slika 54: Uporaba diagnostičnih trakov za merilnik glukoze v krvi, na 1.000 prejemnikov antihiperglikemikov za namen zdravljenja sladkorne bolezni, Slovenija, 2014–2025 ... 45
Slika 55: Uporaba diagnostičnih trakov za merilnik glukoze v krvi, letno na enega prejemnika diagnostičnih trakov, Slovenija, 2014–2025 ... 46
Slika 56: Izdatki za medicinske pripomočke pri sladkorni bolezni med celotnimi izdatki za medicinske pripomočke, Slovenija, 2014–2025 ... 51
Slika 57: Timi v dejavnosti diabetologije na 100.000 oseb z obveznim zdravstvenim zavarovanjem, Slovenija, 2014–2025 ... 52
Slika 58: Timi v dejavnosti diabetologije na 100.000 oseb z obveznim zdravstvenim zavarovanjem po območnih enotah ZZZS, 2025 ... 52
Slika 59: Osebe s sladkorno boleznijo, ki so vključene v državni program presejanja za diabetično retinopatijo, glede na število prejemnikov antihiperglikemikov, Slovenija, 2017–2025 ... 53
Slika 60: Osebe s sladkorno boleznijo, ki so vključene v državni program presejanja za diabetično retinopatijo, Slovenija, 2017–2025 ... 53

NIJZ
Nacionalni inštitut
za javno zdravje